

JIHOČESKÁ UNIVERZITA V ČESKÝCH BUDĚJOVICÍCH
EKONOMICKÁ FAKULTA

Katedra ekonomiky

Studijní program: B 6208 Ekonomika a management

Studijní obor: Řízení a ekonomika podniku

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

**Finanční analýza jako nástroj řízení majetku a kapitálu
podniku**

Vedoucí bakalářské práce:

Ing. Václav Krutina, CSc.

Autor:

Martin Málek

JIHOČESKÁ UNIVERZITA V ČESKÝCH BUDĚJOVICÍCH
Ekonomická fakulta
Akademický rok: 2009/2010

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Martin MÁLEK**
Osobní číslo: **E08524**
Studijní program: **B6208 Ekonomika a management**
Studijní obor: **Řízení a ekonomika podniku**
Název tématu: **Finanční analýza jako nástroj řízení majetku a kapitálu podniku**
Zadávací katedra: **Katedra ekonomiky**

Z á s a d y p r o v y p r a c o v á n í :

Cíl práce:

Na základě finanční analýzy charakterizovat úroveň a vývoj finančního hospodaření podniku ve vztahu k jeho majetkové a kapitálové struktuře, analyzovat faktory a navrhnout opatření ve finančním řízení v konkrétních podmínkách vybraného podniku.

Osnova:

1. Finanční analýza a její význam pro finanční rozhodování podniku; postup a metody finanční analýzy, jejich využití
2. Vyjádření finančních poměrových ukazatelů (likvidity, aktivity, zadluženosti, výnosnosti, popř. tržní hodnoty podniku), jejich časová a prostorová analýza a zhodnocení ve vybraném podniku
3. Využití výsledků finanční analýzy při řízení majetku a kapitálu podniku
4. Posouzení finanční situace a zhodnocení ekonomické pozice daného podniku; návrhy na opatření

Rozsah grafických prací:
Rozsah pracovní zprávy: 40 - 50 stran
Forma zpracování bakalářské práce: tištěná

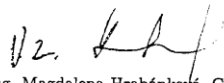
Seznam odborné literatury:

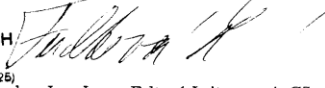
- Synek, M. a kol.: Manažerská ekonomika. Praha, Grada, 2007.
Synek, M.: Ekonomická analýza. Praha, Oeconomica, 2003.
Grünwald, R.; Holečková, J.: Finanční analýza a plánování podniku. Praha, Ekopress, 2007.
Neumaierová, I.; Neumaier, I.: Výkonnost a tržní hodnota firmy. Praha, Grada, 2002.
Kovanicová, D.; Kovanic, P.: Poklady skryté v účetnictví. Praha, Polygon, 2004.
Grünwald, R.: Přijatelné hodnoty poměrových ukazatelů finančního zdraví.
Účetnictví, 2000, č. 8.
časopisy: Ekonom, Hospodářské noviny, od ročníku 2008.

Vedoucí bakalářské práce: Ing. Václav Krutina, CSc.
Katedra ekonomiky

Datum zadání bakalářské práce: 15. března 2010

Termín odevzdání bakalářské práce: 16. dubna 2011

prof. Ing. Magdalena Hrabánková, CSc., prof.h.c.
děkanka

JIHOČESKÁ UNIVERZITA
V ČESKÝCH BUDĚJOVICÍCH
EKONOMICKÁ FAKULTA
Studentská 13 (26)
370 05 České Budějovice
doc. Ing. Ivana Faltová Leitmanová, CSc.
vedoucí katedry

V Českých Budějovicích dne 18. března 2010

Prohlašuji, že svoji bakalářskou práci jsem vypracoval samostatně pouze s použitím pramenů a literatury uvedených v seznamu citované literatury.

Prohlašuji, že v souladu s § 47b zákona č. 111/1998 Sb. v platném znění souhlasím se zveřejněním své bakalářské práce, a to v nezkrácené podobě – v úpravě vzniklé vypuštěním vyznačených částí archivovaných Ekonomickou fakultou - elektronickou cestou ve veřejně přístupné části databáze STAG provozované Jihočeskou univerzitou v Českých Budějovicích na jejích internetových stránkách, a to se zachováním mého autorského práva k odevzdanému textu této kvalifikační práce. Souhlasím dále s tím, aby toutéž elektronickou cestou byly v souladu s uvedeným ustanovením zákona č. 111/1998 Sb. zveřejněny posudky školitele a oponentů práce i záznam o průběhu a výsledku obhajoby kvalifikační práce. Rovněž souhlasím s porovnáním textu mé kvalifikační práce s databází kvalifikačních prací Theses.cz provozovanou Národním registrem vysokoškolských prací a systémem na odhalování plagiátů.

V Chyškách, dne 26. 4. 2011

Podpis studenta

Děkuji Ing. Václavu Krutinovi, CSc. za odborné vedení, vstřícný přístup, pomoc a rady, které mi při tvorbě bakalářské práce poskytl.

1.	ÚVOD	5
2.	LITERÁRNÍ PŘEHLED	7
2.1	UŽIVATELÉ FINANČNÍ ANALÝZY	8
2.2	PODKLADY PRO FINANČNÍ ANALÝZU	10
2.3	METODY FINANČNÍ ANALÝZY	14
2.3.1	Analýza absolutních ukazatelů	14
2.3.2	Analýza rozdílových ukazatelů	14
2.3.3	Analýza poměrových ukazatelů	15
2.3.4	Finanční poměrové ukazatele	16
2.3.5	Bonitní a bankrotní indikátory	21
3.	METODIKA PRÁCE	24
4.	CHARAKTERISTIKA PODNIKU	27
5.	FINANČNÍ ANALÝZA PODNIKU	30
5.1	ANALÝZA ABSOLUTNÍCH UKAZATELŮ	30
5.2	ANALÝZA ROZDÍLOVÝCH UKAZATELŮ	42
5.3	ANALÝZA POMĚROVÝCH UKAZATELŮ	44
5.3.1	Ukazatele rentability	44
5.3.2	Ukazatele likvidity	45
5.3.3	Ukazatele aktivity	47
5.3.4	Ukazatele zadluženosti	49
6.	ZÁVĚREČNÉ ZHODNOCENÍ	53
7.	ZÁVĚR	56
8.	SUMMARY	57

1. ÚVOD

Pro každý podnik, který chce v dnešní době obstát v konkurenčním prostředí, je nezbytné sledovat základní ukazatele finanční analýzy. Finanční analýza poskytuje podniku důležité informace o stavu jeho hospodaření a sleduje, jakým směrem se podnik v určitém období vyvíjí. Zaměřuje se nejen na srovnávání svých výsledků s výsledky minulých období, ale i na srovnání s průměrnými hodnotami v odvětví, ve kterém podnik provozuje svou činnost. Tyto ukazatele jsou důležité jak pro vlastníky a manažery podniku, tak i pro potencionální věřitele či banky, které chtějí mít jistotu, že podnik bude schopen platit své závazky.

Pravidelně prováděná finanční analýza nám umožňuje rozpoznat případné poruchy finančního zdraví v době, kdy se podnik může zavedením různých opatření s těmito problémy vyrovnat a poruchy napravit. Manažer podniku by měl dokázat správně vyhodnotit dostupné informace a přijmout taková opatření, aby se podnik vyvíjel tím správným směrem.

Cílem bakalářské práce je na základě finanční analýzy charakterizovat vývoj hospodaření konkrétního podniku, analyzovat jeho majetkovou a kapitálovou strukturu a získat výsledky pro posouzení finančního řízení podniku a případné návrhy opatření. První část bakalářské práce se zabývá teoretickými poznatky, informacemi o uživatelích finanční analýzy, o podkladech pro finanční analýzu a o metodách finanční analýzy, mezi které patří především analýza absolutních ukazatelů, rozdílových ukazatelů, finančních poměrových ukazatelů a vybraných bankrotních a bonitních modelů. V metodické části jsou popsány všechny postupy, které slouží jako podklad pro praktickou část. Na metodiku práce navazuje stručná charakteristika podniku, která nám poskytne základní informace o analyzovaném podniku.

Další částí bakalářské práce je již samotná finanční analýza podniku, která byla prováděna v letech 2005 – 2009. Při finanční analýze je čerpáno z běžně dostupných zdrojů, kterými jsou rozvahy a výkazy zisku a ztráty ve sledovaných letech. Zaměřuje se především na sledování vývoje a struktury majetku a kapitálu pomocí horizontální a

vertikální analýzy, analýzu finančních poměrových ukazatelů a vybraných bankrotních a bonitních modelů.

2. LITERÁRNÍ PŘEHLED

Řízení majetkové i finanční struktury podniku, investiční a cenová politika, řízení zásob a veškeré finanční rozhodování by mělo být založeno na výsledcích finanční analýzy. Jejím hlavním úkolem je poskytovat informace o finančním zdraví podniku (SYNEK, 2003). Úroveň finančního zdraví je dána mírou odolnosti vůči provozním rizikům za dané finanční situace. Odolnost vůči těmto rizikům nám ukazuje, jaká provozní rizika lze podstoupit nebo jakou újmu můžeme utrpět, aniž by došlo k ohrožení platební schopnosti podniku. Čím vyšší je úroveň finančního zdraví podniku, tím vyšší rizika by měl podnik v příštím období přestát.

Finanční řízení podniku spočívá v řízení pohybu peněžních a finančních prostředků, které jsou zobrazeny peněžními a kapitálovými toky. Peněžními toky (cash flow) se rozumí příjmy a výdaje peněžních prostředků a kapitálovými toky se rozumí přírůstky a úbytky peněžních prostředků, které se odvozují ze změn stavu rozvahových položek.

Management podniku by měl při řízení kapitálových a peněžních toků respektovat řadu zásad a pravidel, aby neohrozil jeho platební schopnost:

- dlouhodobý majetek má být financován dlouhodobým kapitálem,
- krátkodobý majetek může být financován krátkodobými zdroji,
- dluhy mají být přiměřené zdrojům pro zajištění dluhové služby,
- dluhy se splácejí z čistých výnosů,
- úroky se platí z nákladů,
- čistý výnos má být přiměřený majetku,
- provozní příjmy mají být vyšší než provozní výdaje (GRÜNWARD, HOLEČKOVÁ, 2009).

Součástí finančního řízení podniku je finanční analýza. Ta by měla vést ke slučování všech hledisek financí podniku a dospět k názoru na finanční důvěryhodnost a spolehlivost podniku. Jejím úkolem je poskytnout manažerům informace o finančním hospodaření v minulosti, přítomnosti i budoucnosti. Měla by zhodnotit finanční zdraví podniku a jeho vývoj, posoudit jeho postavení v odvětví vzhledem k jeho konkurentům a zjistit jeho slabé i silné stránky (SYNEK, 1997). Úlohou finanční analýzy je

poskytnout informace o finančním zdraví podniku, to znamená, v jakém stavu se nachází nyní a co lze očekávat v budoucnosti (KISLINGEROVÁ, 1999).

2.1 UŽIVATELÉ FINANČNÍ ANALÝZY

O informace, které se týkají finanční situace podniku, má zájem mnoho subjektů přicházejících do kontaktu s daným podnikem. Každá z těchto skupin má své specifické zájmy, ale jedno mají všichni společné, potřebují vědět, aby mohli řídit. Podle toho, kdo provádí a potřebuje finanční analýzu, ji můžeme rozdělit na externí a interní (GRÜNWALD, HOLEČKOVÁ, 2009).

Externí analýza podniku je prováděna zvnějšku. Zdrojem informací jsou běžně dostupné údaje, které poskytují finanční výkazy, jako je rozvaha, výkaz zisku a ztráty, výroční zprávy apod. Řada ukazatelů je v externí analýze stejná jako v interní analýze.

Interní analýza bývá součástí řízení podniku a provádí ji finanční manažeři a často i vrcholové vedení podniku. Vychází nejen z údajů, o kterých jsme mluvili v souvislosti s externí analýzou, ale i z interních údajů, které nejsou běžně dostupné. Jde například o údaje z finančního účetnictví, vnitropodnikové evidence nebo kalkulace. Interní analýza se zaměřuje hlavně na srovnávání plánu se skutečností, na srovnání s podniky téhož odvětví a konkurenční podniky (SYNEK, 2003).

Uživatelé finanční analýzy jsou především:

- manažeři,
- investoři,
- banky a jiní věřitelé,
- obchodní partneři,
- zaměstnanci,
- stát a jeho orgány,
- konkurenti.

Manažeři využívají informace z finančního účetnictví, které je základem především pro dlouhodobé i operativní řízení podniku. Znalost finanční situace podniku jim umožňuje rozhodovat se správně při získávání finančních zdrojů, při zajišťování

optimální majetkové struktury, alokaci volných peněžních prostředků i rozdělování disponibilního zisku. Umožňuje jim vybrat správný podnikatelský záměr.

Investory jsou akcionáři či vlastníci, kteří do podniku vložili kapitál. Ti využívají informace o podniku ze dvou hledisek – investičního a kontrolního. Investiční hledisko představuje využití informací pro rozhodování o budoucích investicích. Hlavní zájem akcionářů je o míru rizika a míru výnosnosti jimi vloženého kapitálu. Chtějí se ujistit, že jejich kapitál je vhodně uložen. Kontrolní hledisko uplatňují akcionáři vůči manažerům podniku, jehož akcie vlastní. Zajímá je disponibilní zisk, stabilita podniku a to, zda má podnik zajištěn trvalý rozvoj. Pokud jde o držitele dluhopisů, zajímají se hlavně o to, zda jim budou včas splaceny úroky a splátky cenných papírů a zda je dluh zajištěn majetkem.

Banky a jiní věřitelé žádají co nejvíce informací o finančním stavu podniku, aby se mohli správně rozhodnout, zda poskytnout úvěr, v jaké výši a za jakých podmínek. Banka před poskytnutím úvěru posuzuje bonitu dlužníka. To je prováděno analýzou jeho finančního hospodaření. Banka analyzuje ziskovost podniku, aby věděla, zda podnik potřebuje úvěr vlivem špatného hospodaření nebo potřebou financovat majetek nezbytný pro hospodářskou činnost. Důležitou roli hraje také rentabilita, která nám říká, jak efektivně podnik hospodaří. Tato analýza poskytuje informaci o tom, jestli je podnik schopen splácet již existující závazky a požadovaný úvěr.

Mezi obchodní partnery patří odběratelé a dodavatelé. Odběratelé (zákazníci) mají zájem o jeho finanční situaci v případě dlouhodobých závazků, když jsou na něm závislí. Potřebují mít jistotu, že podnik bude schopen splnit své závazky. Dodavatelé hledí hlavně na to, zda je podnik schopný hradit splatné závazky. Dlouhodobí dodavatelé mají také zájem o dlouhodobou stabilitu podniku, aby získali svůj odbyt u perspektivního zákazníka.

Konkurence se zajímá o finanční informace především podobných podniků. Jde jí hlavně o srovnání výsledků hospodaření, rentabilitu, ziskovou marži nebo cenovou politiku. Podnik není povinen poskytovat informace, ale mělo by být v zájmu manažerů snažit se udržet svou důvěryhodnost včasným poskytováním správných informací externím subjektům. Podnik, který zatajuje informace o své finanční situaci, se vystavuje nebezpečí ztráty dobré pověsti.

Zaměstnancům podniku jde o zachování pracovních míst a mzdových podmínek, a tak mají zájem na prosperitě a finanční stabilitě svého podniku. Často bývají motivováni výsledky hospodaření.

Stát a jeho orgány se zajímají o finanční data z různých důvodů, např. pro statistiku, kontrolu plnění daňových povinností, rozdělování dotací nebo pro získání přehledu o finančním stavu podniků se státní zakázkou.

Je možné uvést ještě další zájmové skupiny o finanční analýzu podniků, např. analytici, oceňovatelé podniku, novináři, daňoví poradci a i široká veřejnost se může zajímat z různých důvodů o činnost podniku (GRÜNWARD, HOLEČKOVÁ, 2009).

2.2 PODKLADY PRO FINANČNÍ ANALÝZU

Finanční analýza vychází především z údajů, které čerpá z účetní závěrky podniku. Účetní závěrku tvoří:

- rozvaha,
- výkaz zisku a ztráty,
- příloha (výkaz cash flow).

Rozvaha je z pohledu finanční analýzy nejdůležitějším zdrojem informací. Zobrazuje majetkovou a kapitálovou strukturu společnosti v určitém okamžiku, jedná se o stavové veličiny. Aktiva představují majetek podle jednotlivých druhů a pasiva zdroje jejich krytí. Charakteristickým rysem je platnost tzv. bilanční rovnice: aktiva = pasiva.

Aktiva se dělí na dlouhodobý majetek, oběžný majetek a ostatní aktiva. Pro dlouhodobý majetek se často používá pojem stálá aktiva. Stálá aktiva zahrnují nehmotný i hmotný dlouhodobý majetek, dlouhodobý finanční majetek, poskytnuté zálohy na dlouhodobý majetek a jiné. Jsou dlouhodobě vázána k podniku a patří k nejméně likvidním majetkovým částem. Druhou složkou majetku podniku jsou oběžná aktiva. Sem patří především zásoby, pohledávky a krátkodobý finanční majetek. Tento majetek průběžně mění svoji podobu a jeho úkolem je zajistit plynulost činnosti podniku. Do ostatních aktiv řadíme časové rozlišení aktivní, které zahrnuje příjmy příštích období, a dohadné účty aktivní (KISLINGEROVÁ, 1999).

Obrázek 1: Majetková struktura podniku (LANDA, 2008)

Pasiva se člení na vlastní kapitál, cizí zdroje a ostatní pasiva a z časového hlediska ještě na dlouhodobá a krátkodobá. Vlastní kapitál jsou vlastní zdroje, které byly do podnikání vloženy nebo byly vytvořeny hospodářskou činností podniku. Jeho součástí jsou základní kapitál, kapitálové fondy a fondy ze zisku vytvořené z rozdělení zisku. Cizí zdroje tvoří zejména rezervy a dluhy (krátkodobé a dlouhodobé závazky, bankovní úvěry a výpomoci).

Obrázek 2: Kapitálová struktura podniku (LANDA, 2008)

Rezervy se člení na zákonné, upravené zákonem o rezervách, a účetní, jejichž tvorba je v pravomoci managementu podniku. Dluhy jsou cizí zdroje po odečtení rezerv. Dlouhodobé závazky mají splatnost delší než jeden rok a zahrnují hlavně emitované dluhopisy, dlouhodobé přijaté zálohy atd. Krátkodobé závazky mají splatnost do jednoho roku a zahrnují především závazky z obchodního styku, vůči zaměstnancům nebo státu. Do ostatních pasiv patří časové rozlišení pasivní a dohadné účty pasivní (GRÜNWALD, HOLEČKOVÁ, 2009).

Rozvaha tedy zobrazuje majetek, kterým podnik disponuje, a zdroje, ze kterých byl pořízen. Záleží zde na úspěšnosti managementu při získávání zdrojů pro financování a zároveň na efektivní alokaci těchto zdrojů do aktiv (KISLINGEROVÁ, 1999).

Výkaz cash flow je součástí přílohy účetní závěrky. Je to přehled o finančních tocích, kde jsou podchyceny příjmy a výdaje. Účelem výkazu cash flow je popsat vývoj finanční situace za sledované období a identifikovat příčiny změn ve finanční pozici podniku (KISLINGEROVÁ, 1999).

Obrázek 3: Struktura výkazu cash flow

Příjmy	Výkaz cash flow	Výdaje
Počáteční stav peněžních prostředků		Materiál
Tržby z prodejů		Mzdy
Přijaté půjčky		Úroky
Vklady		Režie
Ostatní příjmy		Investiční výdaje
		Ostatní výdaje
		Konečný stav peněžních prostředků

Rozdíl mezi obraty na straně příjmů a výdajů bilance cash flow znázorňuje změnu stavu peněžních prostředků podniku v daném období (FREIBERG, 1994).

Výkaz zisku a ztráty vyjadřuje, jakého hospodářského výsledku podnik dosáhl. Lze vyjádřit matematicky: výnosy – náklady = výsledek hospodaření (zisk, ztráta).

Obrázek 4: Struktura výkazu zisku a ztráty

I. Obchodní činnost
+ tržby za prodej zboží
- náklady vynaložené na prodej zboží
= obchodní marže
II. Výrobní činnost
+ tržby za prodej vlastních výrobků a služeb
- výkonová spotřeba (materiál, energie, služby)
= přidaná hodnota
- osobní náklady (mzdy, sociální zabezpečení)
- daně a poplatky (kromě daně z příjmu)
- odpisy
- ostatní provozní výnosy a náklady
= provozní výsledek hospodaření
III. Finanční činnost
+ finanční výnosy
- finanční náklady
= finanční výsledek hospodaření
IV. Mimořádná činnost
+ mimořádné výnosy
- mimořádné náklady
= mimořádný výsledek hospodaření

(GRÜNWARD, HOLEČKOVÁ, 2009)

Výkaz zisku a ztráty poskytuje informace o tom, jak vzniká hospodářský výsledek daného účetního období, a vyčísluje jeho dílčí složky. Rozlišuje se provozní hospodářský výsledek, hospodářský výsledek z finančních operací a mimořádný hospodářský výsledek. Součet provozního a finančního výsledku hospodaření po odpočtu daně z příjmu za běžnou činnost dává hospodářský výsledek z běžné činnosti. Hospodářský výsledek za účetní období vzniká součtem běžného a mimořádného hospodářského výsledku po zdanění (NEUMAIEROVÁ, NEUMAIER, 2002).

2.3 METODY FINANČNÍ ANALÝZY

Mezi základní metody finanční analýzy patří metoda absolutní a relativní. V metodě absolutní používáme a analyzujeme přímo položky účetních výkazů a využíváme absolutních ukazatelů. Absolutní ukazatele vyjadřují určitý jev bez vztahu k jinému jevu a jsou tak velmi citlivé na velikost podniku, což nám neumožňuje porovnání výsledků různých podniků. Jsou však užitečné pro srovnání v rámci jednoho podniku. Metoda relativní poměruje údaje zjištěné v účetních výkazech. Relativní ukazatele vyjadřují velikost jednoho jevu připadající na měrnou jednotku druhého jevu. Jejich citlivost na velikost podniku je zanedbatelná a mohou tak sloužit k porovnávání různých podniků, pokud to nekomplikují jiné skutečnosti. Významnou úlohu hrají poměrové ukazatele, které jsou základním nástrojem finanční analýzy (GRÜNWARD, HOLEČKOVÁ, 2009).

2.3.1 Analýza absolutních ukazatelů

Absolutní ukazatele jsou stavové nebo tokové veličiny, které lze snadno vyčíst z účetních výkazů podniku. Využívají se k analýze trendů (horizontální analýza) a k procentnímu rozboru (vertikální analýza).

Horizontální analýza srovnává současné údaje absolutních ukazatelů účetních výkazů s údaji z předchozích let. Jednotlivé položky jsou srovnávány po řádcích, proto je označována jako horizontální. Jejím cílem je zjistit, o kolik jednotek nebo procent se změnila příslušná položka v čase.

Vertikální analýza zjišťuje procentní strukturu položek uvedených ve výkazech. Výhodou vertikální analýzy oproti horizontální je její nezávislost na inflaci, umožňuje tak srovnání výsledků analýzy z různých let. Tento rozbor je vyjadřován v procentech a umožňuje tak mezipodnikové srovnání s podobnými podniky (KISLINGEROVÁ, 1999).

2.3.2 Analýza rozdílových ukazatelů

Rozdílové ukazatele se někdy nazývají také jako finanční fondy nebo fondy finančních prostředků. Získávají se rozdílem dvou absolutních ukazatelů a slouží především k hodnocení likvidity. Nejvíce používané rozdílové ukazatele jsou čistý

pracovní kapitál, čisté pohotové prostředky a čistý peněžně pohledávkový finanční fond.

Čistý pracovní kapitál (ČPK) můžeme charakterizovat jako část oběžných aktiv, která jsou financována dlouhodobými zdroji. Počítá se jako rozdíl mezi oběžnými aktivy a krátkodobými závazky podle vztahu:

$$\text{ČPK} = \text{oběžná aktiva} - \text{krátkodobé závazky.}$$

Čisté pohotové prostředky (ČPP) vypovídají o okamžité likviditě splatných krátkodobých závazků. Počítají se jako rozdíl mezi pohotovými peněžními prostředky, např. hotovost, bankovní účty, a splatnými závazky na základě vztahu:

$$\text{ČPP} = \text{pohotové peněžní prostředky} - \text{okamžitě splatné závazky.}$$

Peněžně pohledávkový finanční fond vylučuje při výpočtu zásoby z oběžných aktiv a nazývá se také čistý peněžní majetek. Vyjádří se vztahem:

$$\text{ČPPF} = \text{pohotové peněžní prostředky} + \text{krátkodobé pohledávky} - \text{krátkodobé závazky.}$$

2.3.3 Analýza poměrových ukazatelů

Analýza poměrových ukazatelů je dnes v praxi nejrozšířenější metodou rozboru účetních výkazů. V účetních výkazech jsou uvedeny absolutní hodnoty jednotlivých položek. Tyto jednotlivé absolutní hodnoty dáváme do poměrů a vznikají nám poměrové ukazatele. Díky své praktické využitelnosti se jedná o nejpoužívanější prostředek pro hodnocení dosažených výsledků hospodaření podniku.

Poměrových ukazatelů lze nalézt velké množství. Pro potřeby finanční analýzy rozdělujeme ukazatele do určitých skupin podle obsahu popisovaných jevů. Z ukazatelů jsou utvářeny soustavy, které mohou mít paralelní nebo pyramidové uspořádání. Základní rozdíl mezi těmito uspořádáními je v tom, že v případě paralelního uspořádání mají všechny ukazatele stejný význam a jsou uspořádány pouze podle obsahové shody. V případě pyramidové soustavy jde o rozklad jednoho ukazatele a pyramida slouží k objasnění příčin ovlivňujících vybraný vrcholový ukazatel. V paralelní soustavě se setkáváme nejčastěji s těmito základními skupinami ukazatelů:

- ukazatele rentability,
- ukazatele aktivity,

- ukazatele zadluženosti,
- ukazatele likvidity,
- ukazatele kapitálového trhu (KISLINGEROVÁ, 1999).

2.3.4 Finanční poměrové ukazatele

Ukazatele rentability

Rentabilita (výnosnost) vloženého kapitálu je měřítkem schopnosti podniku vytvářet nové zdroje, dosahovat zisku použitím investovaného kapitálu. Je formou vyjádření míry zisku, která v tržní ekonomice slouží jako hlavní kritérium pro alokaci kapitálu. Největší význam má pro akcionáře a potenciální investory, protože jedním z nejdůležitějších kritérií při rozhodování investorů je výnos. Obecně je rentabilita definována jako poměr zisku a vloženého kapitálu:

$$\text{zisk} / \text{vložený kapitál}.$$

Vložený kapitál se však používá ve třech různých významech. Podle toho, jaký význam v konkrétním případě tomuto pojmu přiřazujeme, se rozlišují základní ukazatele rentability:

- rentabilita celkového kapitálu (ROA),
- rentabilita vlastního kapitálu (ROE),
- rentabilita dlouhodobě investovaného kapitálu (ROCE),
- rentabilita tržeb (ROS),
- rentabilita nákladů (ROC).

Ukazatele rentability se používají pro hodnocení a komplexní posouzení celkové efektivnosti podniku, s jejich pomocí se vyjadřuje intenzita využívání, reprodukce a zhodnocení kapitálu vloženého do podniku. Konstrukce těchto ukazatelů se může lišit podle toho, jaký vložený kapitál se dosazuje do jmenovatele výše uvedeného zlomku a také podle toho, jaký zisk dosazujeme do čitatele.

Ve výpočtech je možné použít několik forem zisku:

- zisk před odečtením odpisů, úroků a daní – Earnings before Interest, Taxes, Depreciation and Amortization (EBITDA),
- zisk před odečtením úroků a daní – Earnings before Interest and Taxes (EBIT) – provozní hospodářský výsledek, zisk (popř. ztráta),

- zisk před zdaněním – Earnings before Taxes (EBT) – provozní zisk, již byly odečteny náklady na financování (úroky),
- zisk po zdanění – Earnings after Taxes (EAT) – čistý zisk.

Pomocí rentability celkového kapitálu (Return on assets – ROA) vyjadřujeme celkovou efektivnost podniku. Celkovým kapitálem se v tomto případě rozumí veškerý vložený kapitál, tzn. krátkodobé i dlouhodobé závazky a vlastní kapitál. Z hlediska tří oblastí podnikatelských činností (provozní, finanční a investiční) odráží výnosnost celkového kapitálu všechny aktivity bez ohledu na to, z jakých zdrojů byly financovány. Pokud v tomto případě mluvíme o celkovém kapitálu, máme na mysli celková aktiva (A) a zisk se tedy poměruje k hodnotě majetku.

$$\text{ROA} = \text{zisk (EBIT)} / \text{Aktiva.}$$

Měřením rentability vlastního kapitálu (Return on equity – ROE) vyjadřujeme výnosnost kapitálu vloženého akcionáři. Investoři tak mohou zjistit, zda je jejich kapitál reprodukován s náležitou intenzitou odpovídající riziku investice. Zhodnocení vlastního kapitálu by mělo být tak velké, aby pokrývalo obvyklou výnosovou míru a rizikovou prémii. Rentabilita vlastního kapitálu by tedy měla být vyšší než míra výnosu bezrizikové alokace kapitálu na finančním trhu (VALACH, 1999). Tento ukazatel se počítá jako poměr čistého zisku a vlastního kapitálu (VK):

$$\text{ROE} = \text{zisk (EAT)} / \text{Vlastní kapitál.}$$

Rentabilita dlouhodobě investovaného kapitálu (Return on Capital Employed - ROCE) vyjadřuje míru zhodnocení aktiv společnosti financovaných vlastními či cizími zdroji,

$$\text{ROCE} = \text{zisk (EBIT)} / (\text{Vlastní kapitál} + \text{dlouhodobé závazky}).$$

Měření rentability tržeb (Return on Sales – ROS) vyjadřuje schopnost podniku dosahovat zisku při určité úrovni tržeb nebo výnosů. Závisí především na zisku zakalkulovaném v cenách prodávaného zboží. Ukazatel získáme poměrem zisku a tržeb a lze použít následujících vztahů:

$$\text{ROS} = \text{zisk (EBIT)} / \text{tržby};$$

- pro provozní ziskové rozpětí, kde se vylučují vlivy finančních nákladů (úroků), které nepatří do provozních nákladů;

$$\text{ROS} = \text{zisk (EAT)} / \text{tržby};$$

- pro čisté ziskové rozpětí.

Ziskové rozpětí je také měřítkem schopnosti podniku ovlivňovat úroveň nákladů (GRÜNWALD, HOLEČKOVÁ, 2009).

Rentabilita nákladů (Return on Costs – ROC) se vypočítá jako poměr celkových nákladů k tržbám podniku. Je to doplňkový ukazatel k ukazateli ziskovosti tržeb a platí, že čím je jeho hodnota nižší, tím lepší výsledky hospodaření podnik dosahuje, neboť 1 Kč tržeb dokázal vytvořit s menšími náklady (RŮČKOVÁ, 2007):

$$\text{ROC} = \text{náklady} / \text{tržby} = 1 - (\text{zisk} / \text{tržby}).$$

Ukazatele likvidity

Analýza likvidity se zaměřuje na schopnost hradit včas a v plné výši ze svého likvidního majetku své krátkodobé dluhy (závazky, úvěry). Trvalá platební schopnost je základní podmínkou pro úspěšnou existenci podniku v podmínkách trhu. V souvislosti s platební schopností se setkáváme s pojmy solventnost, likvidita a likvidnost. Solventnost je obecná schopnost podniku získat prostředky na úhradu svých závazků. Likvidita je momentální schopnost uhradit své závazky. Likvidnost je charakteristika konkrétního druhu majetku, označuje míru obtížnosti transformovat majetek na hotové peníze. Klasickým ukazatelem likvidity je **běžná likvidita** jako poměr celkového objemu oběžných aktiv a krátkodobých závazků:

$$\text{běžná likvidita} = \text{oběžná aktiva} / \text{krátkodobé závazky}.$$

Tento ukazatel vyjadřuje, kolikrát pokrývají oběžná aktiva krátkodobé závazky podniku. Čím vyšší je hodnota ukazatele, tím je pravděpodobnější zachování platební schopnosti podniku. Hodnota ukazatele záleží na konkrétním odvětví a na struktuře oběžných aktiv.

Dalším ukazatelem likvidity je **pohotová likvidita**. Zde je snaha odstranit vliv nejméně likvidní části oběžných aktiv, kterými jsou zásoby:

$$\text{pohotová likvidita} = (\text{oběžná aktiva} - \text{zásoby}) / \text{krátkodobé závazky}.$$

Čítatel je zde vhodné opravit o nedobytné pohledávky, protože likvidnost této části majetku je nízká. Podstatně nižší hodnota pohotové likvidity nám ukazuje velkou váhu zásob ve struktuře majetku.

Posledním ukazatelem tohoto typu je ukazatel **peněžní likvidity**. Jde o poměr finančního majetku a krátkodobých závazků:

$$\text{peněžní likvidita} = \text{finanční majetek} / \text{krátkodobé závazky.}$$

Ukazatele aktivity

Ukazatele aktivity informují, jak podnik využívá jednotlivý majetek a jak je vázán kapitál v určitých formách aktiv. Jedná se o ukazatele dvojího typu, a sice ukazatele počtu obrátů nebo doby obrátu. První případ nás informuje o počtu obrátů za rok, druhý o počtu dní. Nejčastěji se sleduje vázanost celkových aktiv, obrat celkových aktiv, obrat zásob, obrat pohledávek, obrat závazků a obrat stálých aktiv, především dlouhodobého hmotného majetku (VALACH, 1999).

Ukazatel **vázanosti celkových aktiv** hodnotí, jakou efektivnost má využití aktiv v podniku. Čím nižší je hodnota ukazatele, tím lépe pro podnik. Vzhledem k tomu, že suma aktiv v rozvaze nezohledňuje inflaci, může podnik dosahovat lepších výsledků i bez vlastního přičinění. Vyjadřuje se jako poměr aktiv na celkových tržbách podniku (SEDLÁČEK, 2007):

$$\text{vázanost celkových aktiv} = \text{aktiva} / \text{tržby.}$$

Ukazatel obrátu celkových aktiv se počítá obráceným poměrem a udává, kolikrát se aktiva přemění v tržby:

$$\text{obrat celkových aktiv} = \text{tržby} / \text{aktiva.}$$

Rychlost obrátu zásob se počítá jako poměr tržeb a průměrného stavu zásob. Výsledek nám ukazuje, kolikrát se přemění zásoby v ostatní formy oběžného majetku až po prodej hotových výrobků a nový nákup zásob:

$$\text{rychlost obrátu zásob} = \text{tržby} / \text{zásoby.}$$

Dobu obrátu zásob získáme tak, že vydělíme počet dnů v roce obratem zásob. Vypočítáme tím, kolik dnů jsou oběžná aktiva vázána ve formě zásob. Musí zde existovat vztah mezi optimální velikostí zásob a rychlostí obrátu zásob:

$$\text{doba obrátu zásob} = 365 / \text{rychlost obrátu zásob.}$$

Rychlost obrátu pohledávek je vyjadřována jako poměr tržeb a průměrného stavu pohledávek. Tento ukazatel udává, jak rychle jsou pohledávky přeměňovány v peněžní prostředky:

rychlost obratu pohledávek = tržby / pohledávky.

Stejně jako u zásob můžeme určit i **dobu obratu pohledávek** tak, že počet dní v roce vydělíme obratovostí pohledávek. Ukazuje, kolik dní se majetek podniku vyskytuje ve formě pohledávek a za jakou dobu jsou pohledávky splaceny (VALACH, 1999):

dobu obratu pohledávek = 365 / rychlost obratu pohledávek.

Rychlost obratu krátkodobých závazků se vypočítá jako poměr tržeb a krátkodobých závazků. Hodnota tohoto ukazatele ukazuje, jak rychle jsou spláceny závazky:

rychlost obratu krátkodobých závazků = tržby / krátkodobé závazky.

Ukazatel **doby obratu krátkodobých závazků** udává počet dní, za které jsou závazky splaceny. Doba obratu závazků by měla být delší než doba obratu pohledávek, aby nebyla narušena finanční rovnováha podniku. Vyjadřuje se poměrem počtu dní v roce k rychlosti obratu krátkodobých závazků (RŮČKOVÁ, 2008):

dobu obratu krátkodobých závazků = 365 / rychlost obratu krátkodobých závazků.

Ukazatel rychlosti obratu dlouhodobého hmotného majetku (DHM) je ukazatelem efektivnosti a využívání budov, strojů a zařízení. Udává se jako poměr tržeb k dlouhodobému hmotnému majetku v zůstatkové ceně. Klesající hodnota zde může znamenat, že podnik investuje do budoucna a tyto investice zatím nepřinášejí efekt:

rychlost obratu DHM = tržby / dlouhodobý hmotný majetek.

Ukazatele zadluženosti

Jedním ze základních problémů finančního řízení podniku je vedle stanovení celkové výše kapitálu i volba správného poměru mezi vlastním a cizím kapitálem. Má zásadní význam pro úspěšný rozvoj podniku a jeho prosperitu. Platí zásada, že vlastní kapitál by měl být pokud možno vyšší než cizí. Pojmem zadluženost vyjadřujeme skutečnost, že podnik využívá k financování svých činností cizí zdroje. Základním **ukazatelem zadluženosti** je poměr celkových závazků k celkovým aktivům (VALACH, 1999) :

zadluženost = cizí kapitál / celková aktiva.

Doplňkovým ukazatelem k ukazateli zadluženosti je **ukazatel míry finanční samostatnosti** podniku. Získáme ho poměrem vlastního kapitálu k celkovým aktivům. Hodnota součtu obou ukazatelů je rovna 1, resp. 100%. Čím je hodnota tohoto ukazatele vyšší, tím dosahuje podnik vyššího stupně finanční samostatnosti (STŘELEČEK, 1992):

$$\text{míra finanční samostatnosti} = \text{vlastní kapitál} / \text{celková aktiva}.$$

Věřitele i akcionáře zajímá především přiměřenost zadluženosti. Věřitele zajímá, zda jim budou spláceny úroky a akcionáře, zda je podnik schopný platit požadované úroky a splácet dluhy. Často používaným ukazatelem je tedy ještě **ukazatel úrokového krytí**, který porovnává zisk s celkovým ročním úrokovým zatížením (VALACH, 1999):
$$\text{úrokové krytí} = \text{zisk (EBIT)} / \text{úroky}.$$

Ukazatele tržní hodnoty

Ukazatele tržní hodnoty se od předchozích skupin poměrových ukazatelů liší tím, že pracují s tržními hodnotami a vyjadřují tedy hodnocení firmy pomocí burzovních ukazatelů. Jsou důležité zejména pro investory a potencionální investory z hlediska hodnocení návratnosti investovaných prostředků. Mezi nejvýznamnější ukazatele této skupiny patří účetní hodnota akcií, čistý zisk na akcii nebo dividendový výnos (RŮČKOVÁ, 2008). Protože nebude analyzována akciová společnost, ale zemědělské družstvo, ukazatele nebudou dále podrobněji rozebrány.

2.3.5 Bonitní a bankrotní indikátory

Analýza bonitních a bankrotních modelů nám umožňuje poměrně rychlým způsobem zjistit aktuální finanční a ekonomickou situaci podniku. Ukazuje nám, zda je hodnocený podnik finančně zdravý nebo má nějaké finanční potíže.

Bankrotní modely se zabývají hlavně predikcí finanční tísně podniku. Nejčastější příčinou úpadku a zániku podniku je platební neschopnost. Při finanční tísně podnik vykazuje vážné finanční potíže, které lze řešit pouze zásadními změnami v provozní a finanční činnosti podniku. Mezi nejčastěji používané bankrotní modely patří především Altmanův model (Altmanovo Z-skóre) a index IN 95 (HOLEČKOVÁ, 2008).

Altmanova analýza představuje jednu z možností, jak lze vyhodnotit finanční zdraví podniku jedním číslem. Altmanův Z faktor v sobě zahrnuje všechny podstatné složky finanční analýzy, jako je rentabilita, likvidita, zadluženost a struktura kapitálu. Jednotlivým složkám je určena váha, která zachycuje jejich významnost pro finanční zdraví podniku:

$$Z = 1,2 X_1 + 1,4 X_2 + 3,3 X_3 + 0,6 X_4 + 1,0 X_5,$$

pro společnosti s veřejně obchodovatelnými cennými papíry;

$$Z = 0,998 X_1 + 0,847 X_2 + 3,107 X_3 + 0,420 X_4 + 0,998 X_5,$$

pro uzavřené společnosti nebo společnosti, které nejsou obchodovány na kapitálovém trhu,

kde: X_1 = čistý pracovní kapitál/aktiva,

X_2 = nerozdělený zisk/aktiva,

X_3 = zisk/aktiva,

X_4 = vlastní kapitál/cizí kapitál,

X_5 = tržby/aktiva.

V případě společností s veřejně obchodovatelnými cennými papíry lze společnosti označit jako zdravé, pokud mají hodnotu Z vyšší než 2,99; podniky v pásmu 1,8 – 2,99 nelze přesně odhadnout, jedná se o tzv. šedou zónu; pokud je hodnota Z nižší než 1,8, je podnik na pokraji bankrotu.

V případě ostatních společností se tyto hranice mírně posouvají. Zdravé firmy mají hodnotu vyšší než 2,9, šedá zóna je v intervalu 1,21 – 2,89 a méně než 1,2 značí bankrot.

Váhy i výběr ukazatelů se opírá o výsledky rozsáhlého průzkumu v USA, proto v podmínkách České republiky přináší různá úskalí a setkáváme se s pokusy, jak tyto váhy i ukazatele upravit (KISLINGEROVÁ, 1999).

Index IN95 byl sestaven manžely Neumaierovými (1995) pro posouzení finanční situace podniků. Tento model už respektuje podmínky českého prostředí. Index IN95 má s váhami pro ekonomiku ČR následující tvar:

$$IN95 = 0,22 X_1 + 0,11 X_2 + 8,33 X_3 + 0,52 X_4 + 0,10 X_5 - 16,80 X_6$$

kde: X_1 = aktiva / cizí zdroje,

X_2 = zisk (EBIT) / nákladové úroky,

$X_3 = \text{zisk (EBIT)} / \text{aktiva},$

$X_4 = \text{výnosy} / \text{aktiva},$

$X_5 = \text{oběžná aktiva} / \text{krátkodobé závazky},$

$X_6 = \text{závazky po lhůtě splatnosti} / \text{výnosy}.$

Váhy ukazatelů se liší pro jednotlivá odvětví; protože bude analyzován zemědělský podnik, jsou zde uvedeny ještě hodnoty pro zemědělství:

$$\text{IN95} = 0,22 X_1 + 0,11 X_2 + 21,35 X_3 + 0,76 X_4 + 0,10 X_5 - 14,57 X_6$$

Firmy s hodnotou indexu IN95 vyšší než 2 mají schopnost bezproblémově plnit své závazky. Šedá zóna je v rozmezí 1-2 a firmy, které nedosáhly hodnoty 1, nemají dostatečnou schopnost plnit své závazky.

Bonitní indikátory odrážejí míru kvality firmy podle její výkonnosti, jsou tedy orientovány na investory a vlastníky, kteří nemají k dispozici údaje pro propočet čisté současné hodnoty firmy. Nejpoužívanějším bonitním indikátorem je IN99, který vytvořili manželé Neumaierovi (1999):

$$\text{IN99} = - 0,017 X_1 + 4,573 X_2 + 0,481 X_3 + 0,015 X_4;$$

kde: $X_1 = \text{aktiva} / \text{cizí zdroje},$

$X_2 = \text{zisk} / \text{aktiva},$

$X_3 = \text{výnosy} / \text{aktiva},$

$X_4 = \text{oběžná aktiva} / \text{krátkodobé závazky}.$

Je-li index IN99 větší než 2,07, má daná firma kladnou hodnotu ekonomického zisku. Pokud klesne hodnota indexu pod 0,648, dosahuje firma záporné hodnoty ekonomického zisku. V intervalu šedé zóny není situace firmy jednoznačná.

3. METODIKA PRÁCE

Vzhledem k tomu, že cílem práce bylo provedení finanční analýzy a její využití při řízení majetku a kapitálu podniku, jsou v této kapitole shrnuty jednotlivé metody, postupy a ukazatele, které jsou aplikovány v analytické části při vlastní finanční analýze vybraného podniku.

Veškeré informace nutné pro výpočty jsou čerpány z výročních zpráv a výkazů poskytnutých vybraným podnikem. Použity byly informace z let 2005 – 2009, protože byla analyzována finanční situace a její vývoj v těchto pěti letech. Finanční analýza byla provedena na základě analýzy absolutních ukazatelů (jejich horizontální a vertikální analýza), rozdílových ukazatelů, finančních poměrových ukazatelů a vybraných bonitních a bankrotních indikátorů.

Analýza absolutních ukazatelů

Pomocí absolutních ukazatelů je sledován vývoj vybraných položek rozvahy a výkazu zisku a ztráty a zároveň struktura majetku a kapitálu i položek výsledovky (jejich horizontální a vertikální analýza). Aby bylo možné odhadnout vývoj, jakým se tyto položky vyvíjejí, je nutné zjistit údaje za delší časové období. Změny, ke kterým v jednotlivých letech dochází, je možné vyjádřit pomocí absolutních hodnot, které zobrazují změnu v peněžních jednotkách, nebo pomocí relativních hodnot (indexů) v procentech, přičemž bylo použito bazických indexů.

Analýza rozdílových ukazatelů

Při této analýze bylo použito následujících ukazatelů:

čistý pracovní kapitál = oběžná aktiva – krátkodobé závazky

čisté pohotové prostředky = pohotové peněžní prostředky – okamžitě splatné závazky

Analýza poměrových ukazatelů

Pro výpočet poměrových ukazatelů, kde byly porovnávány položky z rozvahy a výkazu zisku a ztráty, byly rozvahové položky upraveny tak, aby zohledňovaly celý rok, nejen konečný stav. Pro tento výpočet byl použit aritmetický průměr počátečního stavu

a konečného stavu. Bylo použito následujících ukazatelů rentability, aktivity, likvidity a zadluženosti.

Ukazatele rentability:

rentabilita celkového kapitálu (ROA) = zisk (EBIT) / aktiva

rentabilita vlastního kapitálu (ROE) = zisk (EAT) / vlastní kapitál

rentabilita dlouhodobě investovaného kapitálu (ROCE) = zisk (EBIT) / (vlastní kapitál + dlouhodobé závazky včetně dlouhodobých bankovních úvěrů)

rentabilita tržeb (ROS) = zisk (EBIT) / tržby

Ukazatele aktivity:

vázanost celkových aktiv = aktiva / tržby

obrat celkových aktiv = tržby / aktiva

rychlost obratu zásob = tržby / zásoby

doba obratu zásob = 365 / rychlost obratu zásob

rychlost obratu pohledávek = tržby / pohledávky

doba obratu pohledávek = 365 / rychlost obratu pohledávek

rychlost obratu krátkodobých závazků = tržby / krátkodobé závazky (včetně krátkodobých bankovních úvěrů)

doba obratu krátkodobých závazků = 365 / rychlost obratu krátkodobých závazků

rychlost obratu dlouhodobého hmotného majetku = tržby / dlouhodobý hmotný majetek

Ukazatele likvidity:

běžná likvidita = oběžná aktiva / krátkodobé závazky (včetně krátkodobých bankovních úvěrů)

pohotová likvidita = (oběžná aktiva – zásoby) / krátkodobé závazky (včetně krátkodobých bankovních úvěrů)

peněžní likvidita = finanční majetek / krátkodobé závazky (včetně krátkodobých bankovních úvěrů)

Ukazatele zadluženosti:

zadluženost = cizí kapitál / celková aktiva

míra finanční samostatnosti = vlastní kapitál / celková aktiva

úrokové krytí = zisk (EBIT) / nákladové úroky

Analýza bonitních a bankrotních modelů

Altmanův Z faktor = $0,998 X_1 + 0,847 X_2 + 3,107 X_3 + 0,420 X_4 + 0,998 X_5$,

pro uzavřené společnosti nebo společnosti, které nejsou obchodovány na kapitálovém trhu,

kde: X_1 = čistý pracovní kapitál / aktiva,

X_2 = nerozdělený zisk / aktiva,

X_3 = zisk / aktiva,

X_4 = vlastní kapitál/cizí kapitál,

X_5 = tržby/aktiva.

IN95 = $0,22 X_1 + 0,11 X_2 + 21,35 X_3 + 0,76 X_4 + 0,10 X_5 - 14,57 X_6$,

kde: X_1 = aktiva / cizí zdroje,

X_2 = zisk (EBIT) / nákladové úroky,

X_3 = zisk (EBIT) / aktiva,

X_4 = výnosy / aktiva,

X_5 = oběžná aktiva / krátkodobé závazky (včetně krátkodobých bankovních úvěrů),

X_6 = závazky po lhůtě splatnosti / výnosy.

IN99 = $-0,017 X_1 + 4,573 X_2 + 0,481 X_3 + 0,015 X_4$,

kde: X_1 = aktiva / cizí zdroje,

X_2 = zisk / aktiva,

X_3 = výnosy / aktiva,

X_4 = oběžná aktiva / krátkodobé závazky (včetně krátkodobých bankovních úvěrů).

4. CHARAKTERISTIKA PODNIKU

Stávající zemědělské družstvo Chyšky bylo ustanoveno usnesením ustavující schůze ze dne 29. června 1972, v důsledku sloučení bývalých JZD v Chyškách, Ratiboři a Květuši.

Družstvo se řídí stanovami upravenými dle zák. č. 513/91 Sb. a schválenými na členské schůzi konané dne 4. 12. 1992, jejich změny a doplňky vypracovala členská schůze ve dnech 9. 2. 1996, 20. 3. 1998, 14. 4. 2000, 6. 4. 2001 a 25. 4. 2008.

Nejvyšším orgánem družstva je členská schůze družstva, která se schází nejméně jedenkrát ročně. V současné době má družstvo 169 členů s tendencí každoročního poklesu počtu členů z důvodu úmrtí či vystoupení. Statutární orgán družstva tvoří sedmičlenné představenstvo, za které jedná navenek předseda nebo místopředseda družstva. Kontrolním orgánem družstva je tříčlenná kontrolní komise. Družstvo zaměstnává cca 50 zaměstnanců, z toho 7 řídicích či technicko-hospodářských pracovníků. Ženy tvoří 27% všech zaměstnanců. Věková struktura zaměstnanců je uvedena v následující tabulce 1.

Tabulka 1: Věková struktura zaměstnanců podniku

	do 30ti let	31 – 40 let	41 – 50 let	51 – 60 let	nad 60 let
Muži	2	8	12	15	1
Ženy	1	3	3	7	-
Celkem	3	11	15	22	1

Zdroj: Interní údaje podniku

Celková plocha obhospodařované zemědělské půdy činí 1881 ha, z toho 837 ha orné půdy, 664 ha luk a 380 ha pastvin v katastrálním území 17 obcí a osad. Zemědělské družstvo vlastní 353 ha zemědělské půdy. Ostatní půdu si pronajímá, přičemž si je vědomo rizika spojeného s pronájmem tohoto základního výrobního faktoru, a snaží se proto podíl vlastní půdy každoročně navyšovat. Zájmové území leží 10 km severovýchodně od Milevska v okrese Písek na hranicích Jihočeského a Středočeského kraje v bramborářsko-ovesném typu výrobní oblasti.

Z hlediska půdních podmínek převládají písčité a hlinito-písčité půdy obsahující štěrka a kamen. Půdy jsou převážně mělké (v malé míře středně hluboké) se zvýšeným obsahem skeletu a se sklonem k výsušnosti. Více jak polovina pozemků, na kterých družstvo hospodaří, je svažitých, o menší výměře a v mnohých případech technice těžko přístupných. Louky a pastviny jsou v údolích zamokřeny. Veškeré pozemky jsou zařazeny do méně příznivých oblastí.

Rostlinná výroba je zaměřena především na pěstování obilovin, travního semene, řepky a píce k zajištění krmivové základny pro živočišnou výrobu v tomto členění: obiloviny 303 ha, trávy na semeno 218 ha, kukuřice na siláž 150 ha, řepka 70 ha a pícniny na orné půdě 96 ha. Tržní plodinou jsou pouze trávy na semeno a řepka, ostatní produkce rostlinné výroby slouží vzhledem k zaměření živočišné výroby k výrobě vlastních krmných směsí. U obilovin a řepky dosahuje družstvo těchto výnosů:

Tabulka 2: Výnosy obilovin a řepky (v t/ha)

Plodina	Výnos v t/ha			
	Rok 2006	Rok 2007	Rok 2008	Rok 2009
Pšenice ozimá	3,99	4,80	5,50	5,00
Ječmen ozimý	2,08	4,90	4,20	3,80
Ječmen jarní	3,64	3,40	4,40	4,10
Triticale	-	5,00	5,10	2,60
Oves setý	4,10	3,20	4,20	5,10
Řepka	2,98	2,70	3,10	3,80

Zdroj: Interní údaje podniku

Živočišná výroba je zaměřena především na výrobu mléka, hovězího a vepřového masa. Chov skotu je rozdělen na dojný skot a na chov krav bez tržní produkce mléka – masný skot. Jejich průměrné stavy v letech 2008 a 2009 jsou uvedeny v tabulkách 3 a 4.

Největší podíl na tržbách v živočišné výrobě má prodej mléka a tržby za výkrm býků. Mléko je obchodováno přes Mlékařské hospodářské družstvo JIH Tábor. Chov prasat představuje cca 90 ks prasnic, 360 ks selat a 640 ks prasat ve výkrmu, který

probíhá v uzavřeném obratu stáda a veškerá produkce je vykrmována ve vlastních ustájovacích kapacitách do průměrné porážkové hmotnosti 110 – 115 kg.

Tabulka 3: Dojný skot v letech 2008 - 2009 (v ks)

Zvířata	Rok 2008	Rok 2009
Telata	195	190
Jalovice chovné	211	225
Jalovice březí	54	38
Výkrm skotu	151	174
Dojnice	354	349
celkem	965	976

Zdroj: Interní údaje podniku

Tabulka 4: Masný skot v letech 2008 – 2009 (v ks)

Zvířata	Rok 2008	Rok 2009
Telata	0	18
Jalovice chovné	119	125
Jalovice březí	30	44
Výkrm skotu	64	46
Krávy	171	165
Býci plemenní	5	4
Celkem	389	402

Zdroj: Interní údaje podniku

Po klimatické stránce leží území v oblasti mírně teplé, vlhké, s vrchovinným charakterem, v nadmořské výšce 550 – 650 m nad mořem. Průměrné měsíční teploty kolísají od -3 stupňů C v lednu do +16 stupňů C v červenci, roční průměr činí 6,6 stupňů C. Roční úhrn srážek je průměrně 745 mm s přibližně rovnoměrným měsíčním rozvržením.

5. FINANČNÍ ANALÝZA PODNIKU

5.1 ANALÝZA ABSOLUTNÍCH UKAZATELŮ

Z hlediska finančního řízení je důležité sledovat vývoj a strukturu podnikového majetku za určité časové období. V tabulkách 5 a 6 vidíme, že celková aktiva podniku ve sledovaném období trvale rostla, nejvýznamněji však v posledním roce sledovaného období, a sice o 10 081 tis. Kč. Na začátku sledovaného období byla výše podnikového majetku 115 279 tis. Kč, na jeho konci už 142 594 tis. Kč. Celkově se tedy aktiva podniku zvýšila za hodnocená léta o 27 315 tis. Kč, což značí nárůst o 23,69%.

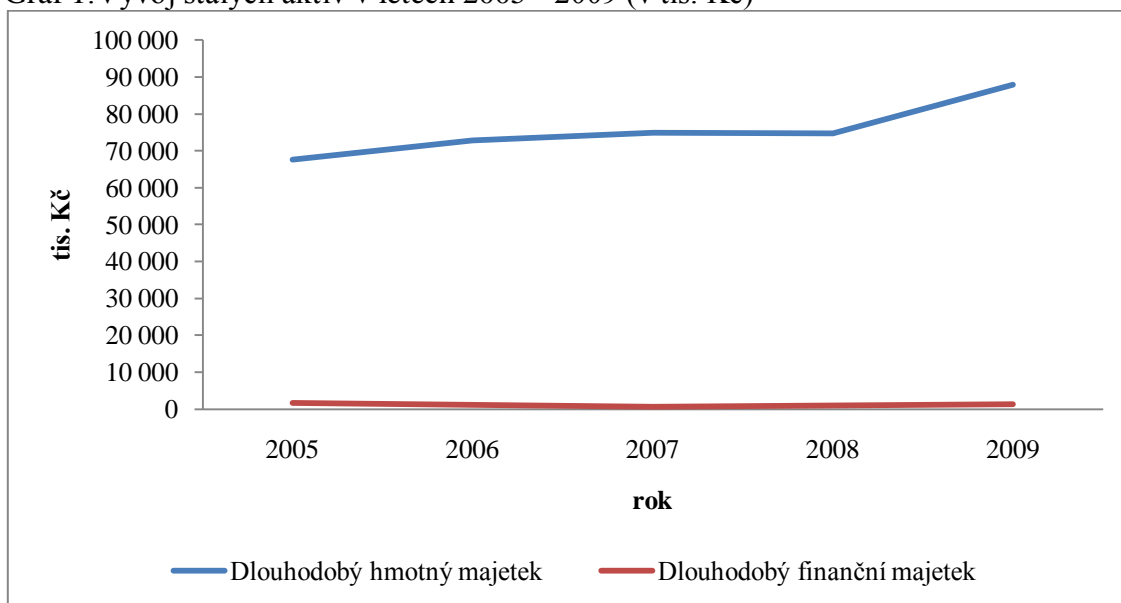
Tabulka 5: Podnikový majetek v letech 2005 - 2009 (v tis. Kč)

Majetek	2005	2006	2007	2008	2009
Aktiva celkem	115 279	123 302	128 313	132 513	142 594
Dlouhodobý majetek	69 220	73 919	75 588	75 692	89 341
Dlouhodobý hmotný majetek	67 631	72 740	74 888	74 781	87 971
Dlouhodobý finanční majetek	1 589	1 179	700	911	1 370
Oběžná aktiva	45 674	49 022	52 287	56 602	53 138
Zásoby	22 265	24 569	25 273	28 550	24 393
Krátkodobé pohledávky	15 269	15 499	7 344	9 267	6 144
Krátkodobý finanční majetek	8 140	8 954	19 670	18 785	22 601
Ostatní aktiva	385	361	438	219	115

Zdroj: Interní údaje podniku

Největší podíl na tomto růstu aktiv měl dlouhodobý majetek, především dlouhodobý hmotný majetek, který za sledované období vzrostl o 20 340 tis. Kč. K největší změně dlouhodobého hmotného majetku dochází v roce 2009, zejména díky pořízení nové sklízecí mlátičky, stavbě stájí a hnojiště. Dlouhodobý finanční majetek neměl svou velikostí podstatný vliv na vývoj stálých aktiv.

Graf 1: Vývoj stálých aktiv v letech 2005 - 2009 (v tis. Kč)

Zdroj: Interní údaje podniku

Oběžná aktiva vykazovala mírný nárůst až do roku 2008, v následujícím roce zaznamenala poprvé pokles vlivem snížení stavu zásob a krátkodobých pohledávek.

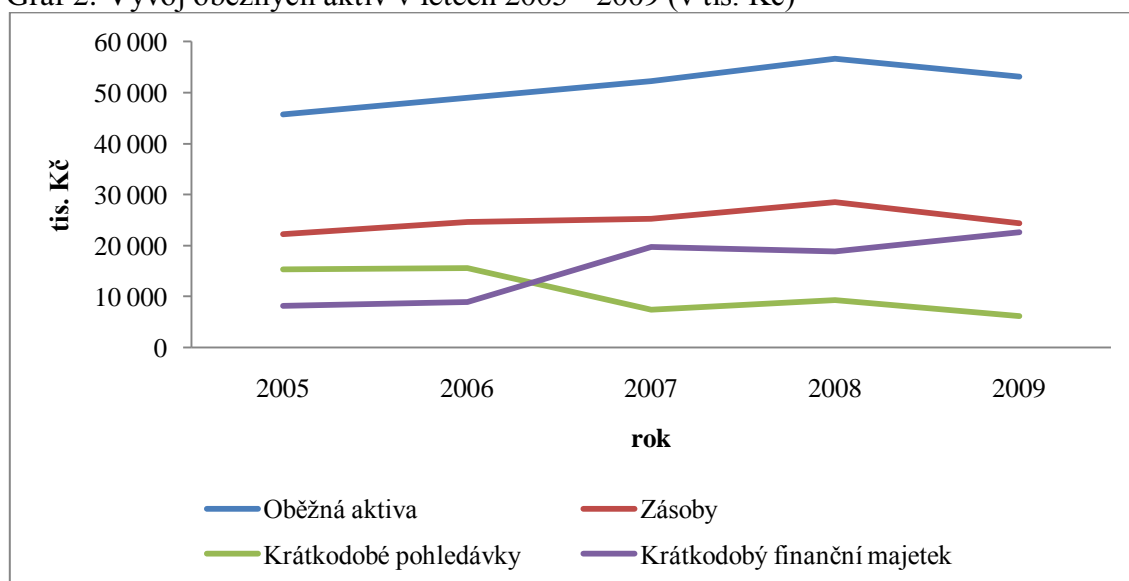
Tabulka 6: Vývoj podnikového majetku (rok 2005 = 100%)

Majetek	2005	2006	2007	2008	2009
Aktiva celkem	100,00	106,96	111,31	114,95	123,69
Dlouhodobý majetek	100,00	106,79	109,20	109,35	129,07
Dlouhodobý hmotný majetek	100,00	107,55	110,73	110,57	130,07
Dlouhodobý finanční majetek	100,00	74,20	44,05	57,33	86,22
Oběžná aktiva	100,00	107,33	114,48	123,93	116,34
Zásoby	100,00	110,35	113,51	128,23	109,56
Krátkodobé pohledávky	100,00	101,51	48,10	60,69	40,24
Krátkodobý finanční majetek	100,00	110,00	241,65	230,77	277,65
Ostatní aktiva	100,00	93,77	113,77	56,88	29,87

Zdroj: Interní údaje podniku

Krátkodobé pohledávky zaznamenaly za sledované období výrazný pokles o 59,76%, který byl zapříčiněn hlavně snížením daňových pohledávek státu, naopak krátkodobý finanční majetek vzrostl o 177,65%. Ostatní aktiva se na výši celkových aktiv podílela jen minimálně, v roce 2005 byla jejich hodnota 385 tis. Kč a v roce 2009 již pouze 115 tis. Kč.

Graf 2: Vývoj oběžných aktiv v letech 2005 - 2009 (v tis. Kč)

Zdroj: Interní údaje podniku

V následujících tabulkách 7 a 8 je zaznamenán vývoj podnikového kapitálu. Během sledovaného období podnikový kapitál vzrostl o 27 315 tis. Kč. Největší měrou se na tomto vývoji celkových pasiv podílel vlastní kapitál, který tvoří okolo 80% pasiv. Jeho nejvýznamnější položkou jsou rezervní fondy, nedělitelný fond a ostatní fondy ze zisku, které vykazovaly za celé období trvale rostoucí tendenci.

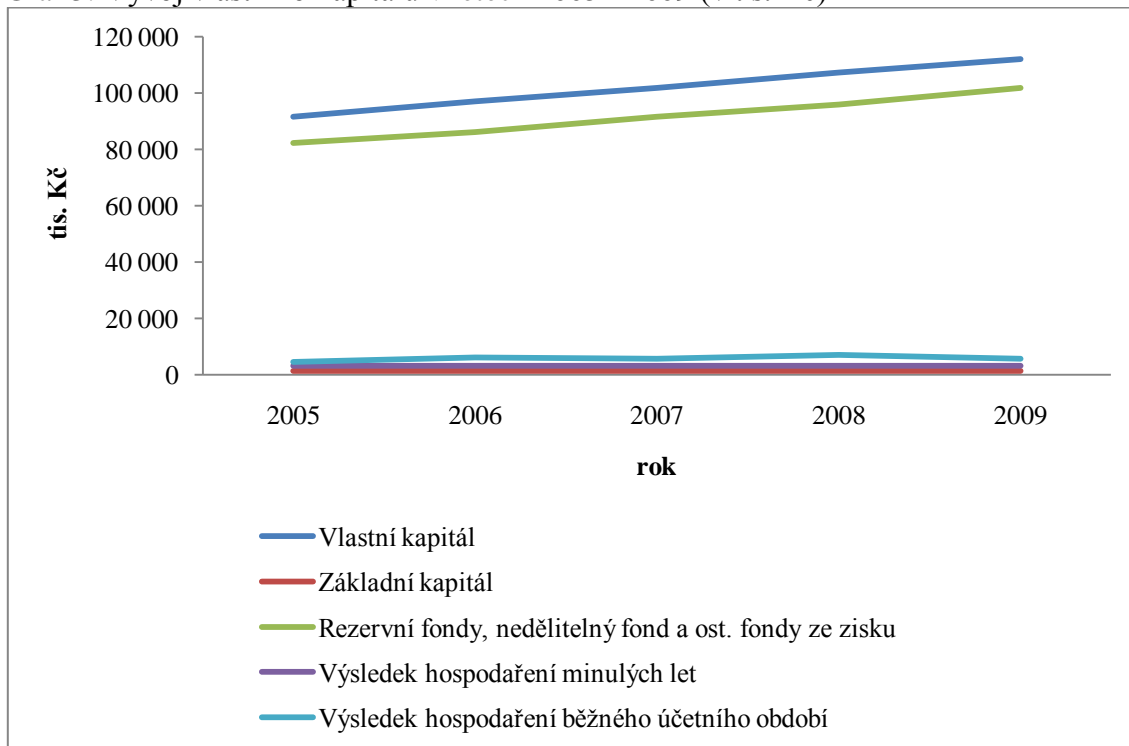
Základní kapitál naproti tomu vykázal jisté snížení, za hodnocené období o 12,56%, což bylo zapříčiněno především úbytkem členů družstva. Další položkou vlastního kapitálu je výsledek hospodaření. Ve sledovaných obdobích podnik dosáhl vždy zisku, toho nejvyššího v roce 2008 ve výši 7030 tis. Kč.

Tabulka 7: Podnikový kapitál v letech 2005 – 2009 (v tis. Kč)

Kapitál	2005	2006	2007	2008	2009
Pasiva celkem	115 279	123 302	128 313	132 513	142 594
Vlastní kapitál	91 575	97 025	101 957	107 416	112 053
Základní kapitál	1 513	1 458	1 393	1 358	1 323
Rezervní fondy, nedělitelný fond a ostatní fondy ze zisku	82 343	86 294	91 588	95 878	101 930
Výsledek hospodaření minulých let	3 150	3 150	3 150	3 150	3 150
Výsledek hospodaření běžného účetního období	4 569	6 123	5 826	7 030	5 650
Cizí zdroje	23 704	26 277	26 353	25 097	30 541
Rezervy	1 000	1 000	1 000	1 934	2 868
Dlouhodobé závazky	10 817	11 212	11 028	11 397	11 677
Krátkodobé závazky	5 908	3 756	4 181	3 857	6 024
Bankovní úvěry a výpomoci	5 979	10 309	10 147	7 909	9 972

Zdroj: Interní údaje podniku

Graf 3: Vývoj vlastního kapitálu v letech 2005 - 2009 (v tis. Kč)

Zdroj: Interní údaje podniku

Rovněž cizí kapitál ve sledovaném období (s výjimkou roku 2008) rostl, růst byl však podstatně pomalejší než u vlastního kapitálu, došlo ke zvýšení z 23 704 tis. Kč na 30 541 tis. Kč. Zajímavostí je nárůst rezerv, které byly tvořeny především na opravu dlouhodobého majetku, během prvních tří let sledovaného období měly shodnou hodnotu 1000 tis. Kč, v roce 2008 činily 1 934 tis. Kč a v roce 2009 již 2 868 tis. Kč, což je nárůst o 186,80%.

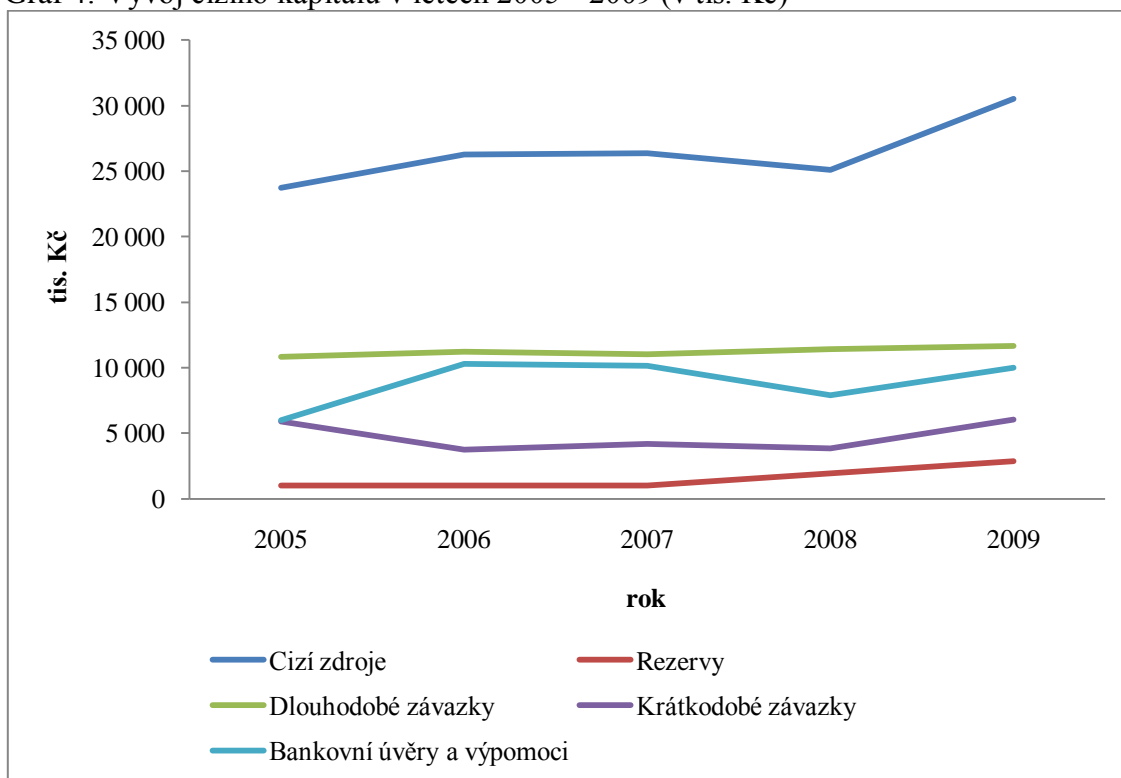
Tabulka 8: Vývoj podnikového kapitálu (rok 2005 = 100%)

Kapitál	2005	2006	2007	2008	2009
Pasiva celkem	100,00	106,96	111,31	114,95	123,69
Vlastní kapitál	100,00	105,95	111,34	117,30	122,36
Základní kapitál	100,00	96,36	92,07	89,76	87,44
Rezervní fondy, nedělitelný fond a ostatní fondy ze zisku	100,00	104,80	111,23	116,44	123,79
Výsledek hospodaření minulých let	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00
Výsledek hospodaření běžného účetního období	100,00	134,01	127,51	153,86	123,66
Cizí zdroje	100,00	110,85	111,18	105,88	128,84
Rezervy	100,00	100,00	100,00	193,40	286,80
Dlouhodobé závazky	100,00	3,65	1,95	5,36	7,95
Krátkodobé závazky	100,00	63,57	70,77	65,28	98,04
Bankovní úvěry a výpomoci	100,00	172,42	169,71	132,28	166,78

Zdroj: Interní údaje podniku

Největší změnou prošli bankovní úvěry a výpomoci, které v roce 2006 vzrostly o 72,42% a dosáhly tak své nejvyšší hodnoty 10 309 tis. Kč. Jejich hodnota na konci sledovaného období byla 9 972 tis. Kč.

Graf 4: Vývoj cizího kapitálu v letech 2005 - 2009 (v tis. Kč)

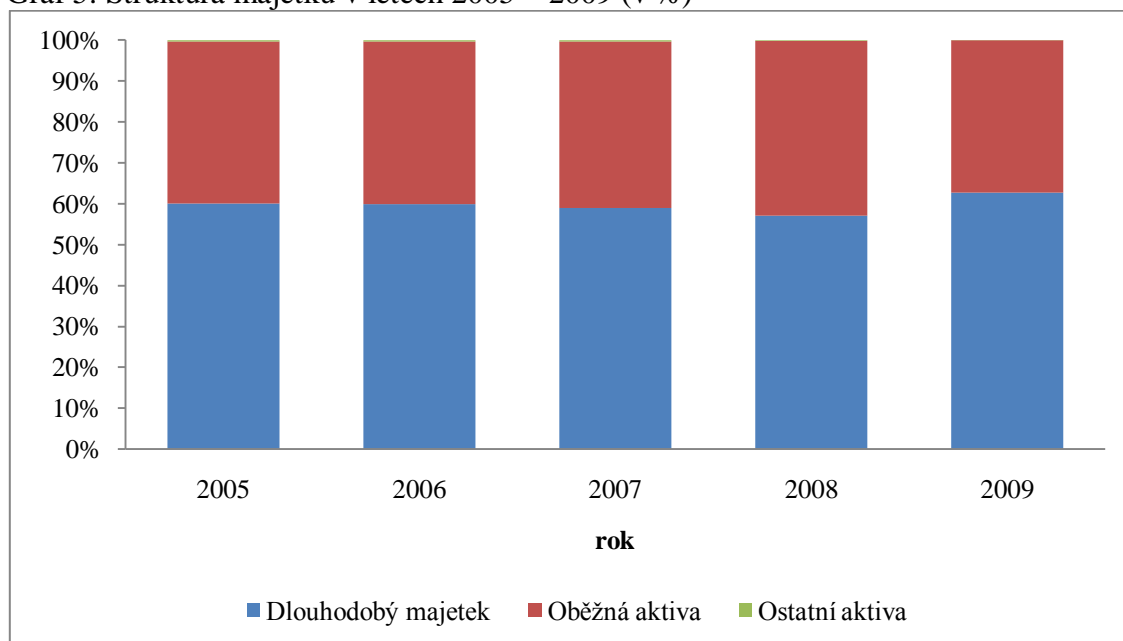

Zdroj: Interní údaje podniku

Na celkových aktivech podniku má největší podíl dlouhodobý majetek. Poměr mezi stálými a oběžnými aktivy je v letech 2005 – 2009 udržován v postatě na stejné úrovni, když stálá aktiva tvoří průměrně 60% celkových aktiv a oběžná aktiva průměrně 40%. Podíl ostatních aktiv je zanedbatelný a v posledních dvou letech se stále snižuje.

Stálým aktivům určuje jejich vývoj dlouhodobý hmotný majetek, který je jejich rozhodující složkou. Poměr dlouhodobého finančního majetku na celkových aktivech dosahoval v průměru pouze 1%.

Graf 5: Struktura majetku v letech 2005 – 2009 (v %)

Zdroj: Interní údaje podniku

Oběžná aktiva až do roku 2008 mírně zvyšovala svůj podíl na celkových aktivech. Tento trend byl přerušen v roce 2009, kdy došlo ke snížení stavu zásob, a tak jejich podíl o 5% klesl.

Tabulka 9: Struktura podnikového majetku v letech 2005 – 2009 (v %)

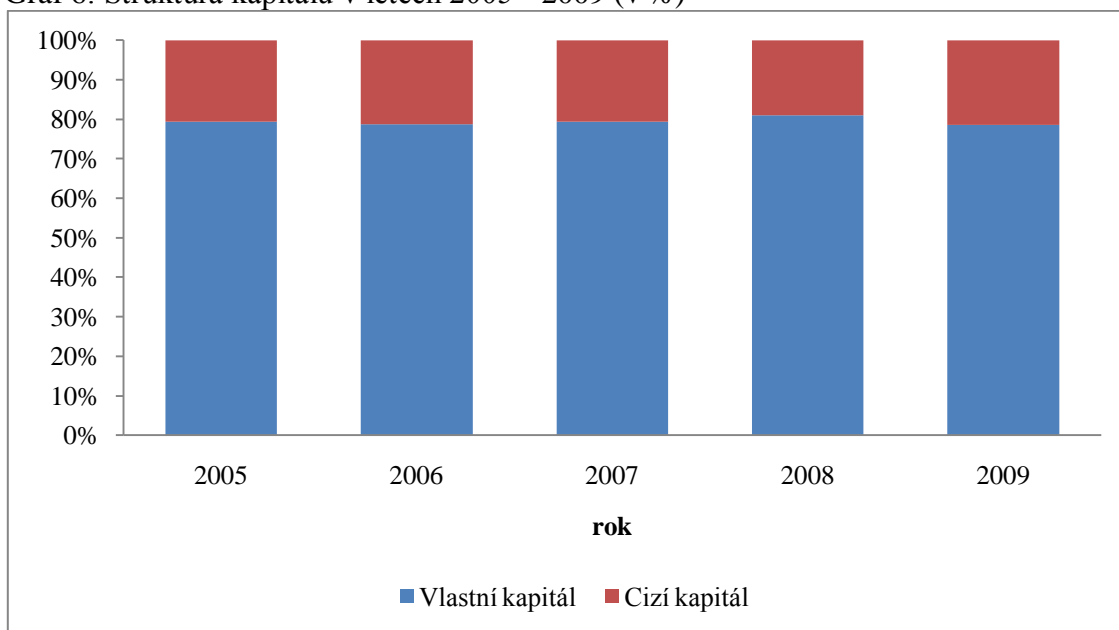
Majetek	2005	2006	2007	2008	2009
Aktiva celkem	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00
Dlouhodobý majetek	60,05	59,95	58,91	57,12	62,65
Dlouhodobý hmotný majetek	58,67	59,00	58,36	56,43	61,69
Dlouhodobý finanční majetek	1,38	0,95	0,55	0,69	0,96
Oběžná aktiva	39,62	39,76	40,75	42,71	37,27
Zásoby	19,31	19,93	19,70	21,54	17,11
Krátkodobé pohledávky	13,25	12,57	5,72	7,00	4,31
Krátkodobý finanční majetek	7,06	7,26	15,33	14,17	15,85
Ostatní aktiva	0,33	0,29	0,34	0,17	0,08

Zdroj: Interní údaje podniku

Současně docházelo v celém období ke snižování podílu krátkodobých pohledávek a naproti tomu ke zvyšování podílu krátkodobého finančního majetku na celkových aktivech podniku.

Struktura pasiv neprochází ve sledovaném období žádnými velkými změnami. Podíl vlastního kapitálu je průměrně 79%, cizí zdroje tvoří v průměru 21% celkových pasiv podniku.

Graf 6: Struktura kapitálu v letech 2005 - 2009 (v %)

Zdroj: Interní údaje podniku

Z tabulky 10 je patrné, že se jedná o nízké zadlužení podniku. Podnik používá dlouhodobý kapitál i ke krytí oběžného majetku, což snižuje celkovou efektivitu podniku. Naproti tomu se tím snižuje úroveň rizika a podnik má zajištěnou vysokou finanční stabilitu. Na vlastním kapitálu se nejvíce podílí rezervní fondy, nedělitelný fond a ostatní fondy ze zisku. Výsledek hospodaření běžného účetního období tvoří v průměru 4,5% celkových pasiv, podíl základního kapitálu se neustále snižuje a v roce 2009 je již pod hranicí 1% celkových pasiv podniku. Na cizích zdrojích podniku mají největší podíl dlouhodobé závazky. Bankovní úvěry a výpomoci se na celkových pasivech podílejí v průměru necelými 7%.

Tabulka 10: Struktura podnikového kapitálu v letech 2005 – 2009 (v %)

Kapitál	2005	2006	2007	2008	2009
Pasiva celkem	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00
Vlastní kapitál	79,44	78,69	79,46	81,06	78,58
Základní kapitál	1,31	1,18	1,09	1,02	0,92
Rezervní fondy, nedělitelný fond a ostatní fondy ze zisku	71,43	69,98	71,38	72,35	71,48
Výsledek hospodaření minulých let	2,73	2,55	2,45	2,38	2,21
Výsledek hospodaření běžného účetního období	3,96	4,97	4,54	5,31	3,96
Cizí zdroje	20,56	21,31	20,54	18,94	21,42
Rezervy	0,87	0,81	0,78	1,46	2,01
Dlouhodobé závazky	9,38	9,09	8,59	8,60	8,19
Krátkodobé závazky	5,12	3,05	3,26	2,91	4,22
Bankovní úvěry a výpomoci	5,19	8,36	7,90	5,97	7,00

Zdroj: Interní údaje podniku

V následující tabulce 11 je uveden základní přehled výnosů, nákladů a výsledku hospodaření v jednotlivých letech sledovaného období. Na celkových tržbách podniku se nejvíce podílejí tržby za prodej vlastních výrobků a služeb, tvoří v jednotlivých letech až 80% všech tržeb. Tržby za prodej zboží má podnik díky prodeji na čerpací stanici. Tržby z prodeje dlouhodobého majetku získal podnik prodejem dospělých zvířat. Nejvyšší nárůst tržeb i výkonů podnik zaznamenal v roce 2008, ale v dalším roce už následoval jejich pokles. Přidaná hodnota kolísala podle vývoje výkonů a výkonové spotřeby, nejvyšší hodnoty dosáhla také v roce 2008. Osobní náklady, na kterých se nejvíce podílely mzdové náklady a náklady na sociální zabezpečení a zdravotní pojištění, rovnoměrně rostly až do roku 2008, v roce 2009 byl zaznamenán poprvé jejich pokles vlivem snížení počtu zaměstnanců i snížením průměrné mzdy v podniku.

Tabulka 11: Výnosy, náklady a výsledek hospodaření v letech 2005 – 2009 (v tis. Kč)

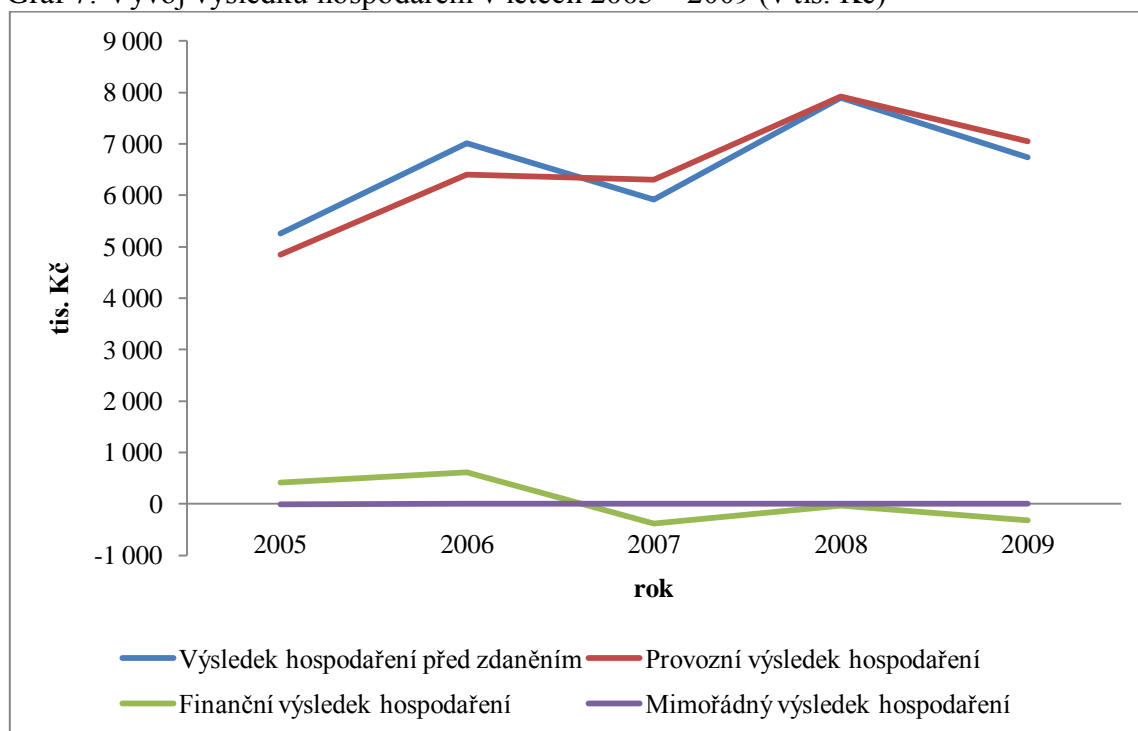
Položka výsledovky	2005	2006	2007	2008	2009
Tržby za prodej zboží	7 114	8 065	8 630	9 120	7 510
Náklady vynaložené na prodané zboží	6 645	7 623	8 242	8 658	6 979
Obchodní marže	469	442	388	462	531
Výkony	38 963	40 916	41 643	50 305	43 262
Tržby za prodej vlastních výrobků a služeb	37 432	36 239	37 933	44 955	42 451
Výkonová spotřeba	26 788	28 146	29 726	34 720	30 074
Přidaná hodnota	12 644	13 212	12 305	16 047	13 719
Osobní náklady	12 921	14 236	15 169	16 087	15 075
Daně a poplatky	603	462	423	395	418
Odpisy dlouhodobého hmotného majetku	7 804	8 051	9 366	9 765	9 719
Tržby z prodeje dlouhodobého hmotného majetku	5 285	3 895	1 768	2 394	3 972
Zůstatková cena prodaného dlouhodobého majetku a materiálu	2 519	1 395	659	1 344	909
Změna stavu rezerv a opravných položek v provozní oblasti	257	0	-27	954	932
Ostatní provozní výnosy	12 546	15 055	19 719	19 886	18 307
Ostatní provozní náklady	1 526	1 616	1 899	1 859	1 892
Provozní výsledek hospodaření	4 845	6 402	6 303	7 923	7 053
Výnosové úroky	431	335	241	584	245
Nákladové úroky	492	444	483	423	461
Ostatní finanční výnosy	738	906	10	13	10
Ostatní finanční náklady	193	160	323	202	109
Finanční výsledek hospodaření	420	614	-383	-28	-315
Daň z příjmu za běžnou činnost	687	893	94	865	1 088
Výsledek hospodaření za běžnou činnost	4 578	6 123	5 826	7 030	5 650
Mimořádné výnosy	71	0	0	0	0
Mimořádné náklady	80	0	0	0	0
Mimořádný výsledek hospodaření	-9	0	0	0	0
Výsledek hospodaření za účetní období	4 569	6 123	5 826	7 030	5 650
Výsledek hospodaření před zdaněním	5 256	7 018	5 920	7 895	6 738

Zdroj: Interní údaje podniku

V grafu 7 je znázorněno, jak se vyvíjel výsledek hospodaření v jednotlivých letech. Výsledek hospodaření před zdaněním byl nejvíce ovlivněn provozním výsledkem hospodaření, finanční výsledek hospodaření měl jen malý vliv a mimořádný výsledek

hospodaření se projevil jen nepatrně v roce 2005, od roku 2006 měl nulovou hodnotu. V celém období dosahoval podnik zisku, jeho absolutní výše však kolísala, nejvyššího zisku podnik dosáhl v roce 2008.

Graf 7: Vývoj výsledků hospodaření v letech 2005 – 2009 (v tis. Kč)

Zdroj: Interní údaje podniku

Jak je vidět v následující tabulce 12, hodnoty výnosů, nákladů i výsledků hospodaření rovnoměrně rostly. Výjimkou byl z tohoto pohledu rok 2008, kdy se výrazně zvýšily výkony o 22%, což bylo důsledkem růstu nejen tržeb, ale i ostatních složek výkonů. V roce 2009 se však výkony opět snížily o 18%, což mělo za následek snížení těchto hodnot. Velký význam pro podnik mají ostatní provozní výnosy, na kterých se největší měrou podílejí dotace od státu a EU.

Tabulka 12: Vývoj podnikových výnosů, nákladů a výsledku hospodaření v letech 2005 – 2009 (rok 2005 = 100%)

Položka výsledovky	2005	2006	2007	2008	2009
Tržby za prodej zboží	100,00	113,37	121,31	128,20	105,57
Náklady vynaložené na prodané zboží	100,00	114,72	124,03	130,29	105,03
Obchodní marže	100,00	94,24	82,73	98,51	113,22
Výkony	100,00	105,01	106,88	129,11	111,03
Tržby za prodej vlastních výrobků a služeb	100,00	96,81	101,34	120,10	113,41
Výkonová spotřeba	100,00	105,07	110,98	129,61	112,27
Přidaná hodnota	100,00	104,49	97,32	126,91	108,50
Osobní náklady	100,00	110,18	117,40	124,50	116,67
Daně a poplatky	100,00	76,62	70,15	65,61	69,32
Odpisy dlouhodobého hmotného majetku	100,00	103,17	120,02	125,13	124,54
Tržby z prodeje dlouhodobého hmotného majetku	100,00	73,70	33,45	45,30	75,16
Zůstatková cena prodaného dlouhodobého majetku a materiálu	100,00	55,38	21,16	53,35	36,09
Ostatní provozní výnosy	100,00	120,00	157,17	158,35	145,92
Ostatní provozní náklady	100,00	105,90	124,44	121,82	123,98
Provozní výsledek hospodaření	100,00	132,14	130,09	163,53	145,57
Výnosové úroky	100,00	-22,27	-44,08	35,50	-43,16
Nákladové úroky	100,00	-9,76	-1,83	-14,02	-6,30
Ostatní finanční výnosy	100,00	22,76	-98,64	-98,24	-98,64
Ostatní finanční náklady	100,00	-17,10	67,36	4,66	-43,52
Finanční výsledek hospodaření	100,00	146,19	-91,19	-6,67	-75,00
Daň z příjmu za běžnou činnost	100,00	129,99	13,68	125,91	158,37
Výsledek hospodaření za běžnou činnost	100,00	133,75	127,26	153,56	123,42
Mimořádné výnosy	100,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Mimořádné náklady	100,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Mimořádný výsledek hospodaření	100,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Výsledek hospodaření za účetní období	100,00	134,01	127,51	153,86	123,66
Výsledek hospodaření před zdaněním	100,00	133,52	112,63	150,21	128,20

Zdroj: Interní údaje podniku

Na výsledku hospodaření před zdaněním se největší měrou podílí provozní výsledek hospodaření, který dosahuje v posledních třech letech dokonce hodnoty přes 100%. Je to dáno tím, že v těchto letech je záporný finanční výsledek hospodaření. Nejvyšší podíl

na zisku zaznamenal provozní výsledek hospodaření v roce 2007, kdy zároveň byla nejvyšší ztráta z finanční činnosti podniku. Mimořádný výsledek hospodaření se od roku 2006 na výsledku hospodaření nepodílí.

Tabulka 13: Struktura výsledků hospodaření v letech 2005 – 2009 (v %)

	2005	2006	2007	2008	2009
Výsledek hospodaření před zdaněním	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00
Provozní výsledek hospodaření	92,18	91,25	106,47	100,35	104,67
Finanční výsledek hospodaření	7,99	8,75	-6,47	-0,35	-4,67
Mimořádný výsledek hospodaření	-0,17	0,00	0,00	0,00	0,00

Zdroj: Interní údaje podniku

5.2 ANALÝZA ROZDÍLOVÝCH UKAZATELŮ

Na základě absolutních ukazatelů můžeme vypočítat hodnoty vybraných rozdílových ukazatelů. Jedním z nejdůležitějších rozdílových ukazatelů je čistý pracovní kapitál, který vyjadřuje, jaká část oběžných aktiv je financována dlouhodobým kapitálem. Doporučuje se přiměřená hodnota tohoto ukazatele, pokud by podnik dosáhl záporné hodnoty, jednalo by se o nekrytý dluh. Výsledky nelze srovnávat s jinými podniky, protože se jedná o rozdíl absolutních údajů, to znamená, že každý podnik bude dosahovat jiných výsledků. V tabulce 14 vidíme, že sledovaný podnik dosahuje v celém období kladné hodnoty čistého pracovního kapitálu a po celé období (s výjimkou roku 2009) hodnota ukazatele trvale roste.

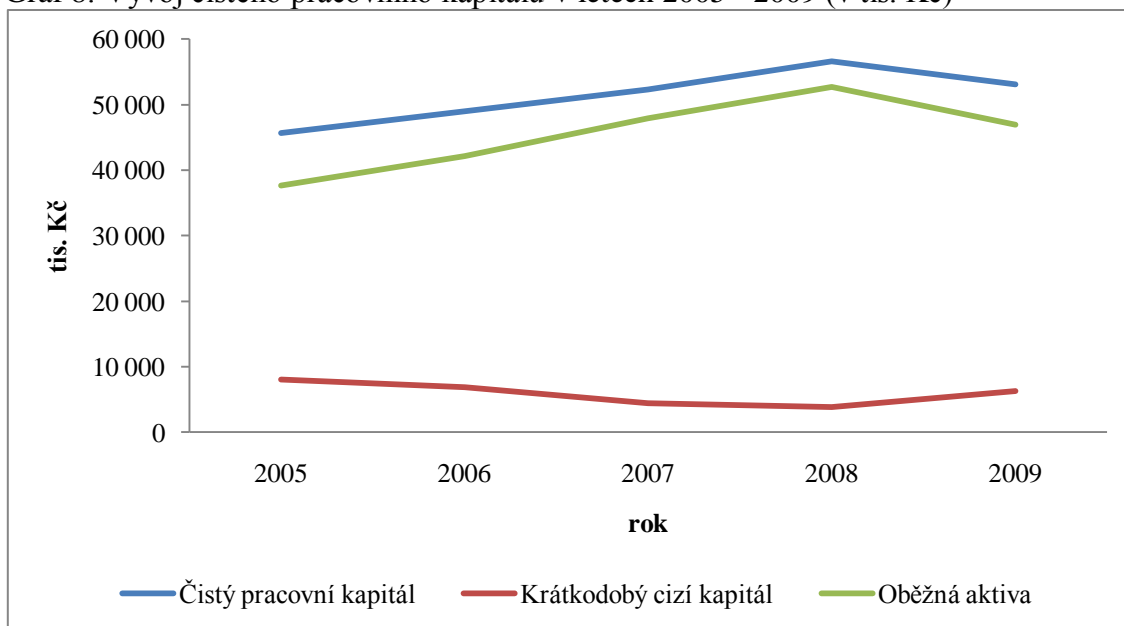
Tabulka 14: Čistý pracovní kapitál v letech 2005 – 2009 (v tis. Kč)

	2005	2006	2007	2008	2009
Oběžná aktiva	45 674	49 022	52 287	56 602	53 138
Krátkodobý cizí kapitál (krátkodobé závazky a krátkodobé bankovní úvěry)	8 008	6 861	4 381	3 857	6 224
Čistý pracovní kapitál	37 666	42 161	47 906	52 745	46 914

Zdroj: Vlastní zjištění dle interních údajů podniku

Velká část oběžných aktiv podniku je financována dlouhodobým kapitálem, což ukazuje na velkou finanční stabilitu podniku, avšak také možnost snížení rentability podniku. Podnik se tímto chrání před nepředvídatelnými nepříznivými událostmi, které by mohly ohrozit jeho činnost a vytváří dostatečně velký čistý pracovní kapitál pro případ nutného vynaložení finančních prostředků.

Graf 8: Vývoj čistého pracovního kapitálu v letech 2005 - 2009 (v tis. Kč)

Zdroj: Vlastní zjištění dle interních údajů podniku

Čisté pohotové peněžní prostředky vyjadřují to, jak je podnik schopen hradit své splatné závazky. Vypovídají o okamžité likviditě podniku. Ve sledovaném podniku hodnota čistých pohotových peněžních prostředků trvale rostla (kromě roku 2008, kdy došlo k nepatrnému snížení). K výraznému nárůstu došlo především v roce 2007, kdy sledovaný ukazatel vzrostl o 10 319 tis. Kč.

Tabulka 15: Čisté pohotové prostředky v letech 2005 - 2009 (v tis. Kč)

	2005	2006	2007	2008	2009
Pohotové peněžní prostředky	8 058	8 926	19 670	18 785	22 601
Okamžitě splatné závazky	5 908	3 756	4 181	3 857	6 024
Čisté pohotové prostředky	2 150	5 170	15 489	14 928	16 577

Zdroj: Vlastní zjištění dle interních údajů podniku

5.3 ANALÝZA POMĚROVÝCH UKAZATELŮ

5.3.1 Ukazatele rentability

Ukazatel rentability celkového kapitálu nám ukazuje, jak byl zhodnocován celkový kapitál podniku a jakou efektivitu měly vložené prostředky. Podle Zelené zprávy za rok 2005 činila průměrná výnosnost celkového kapitálu zemědělských podniků ČR 5,32%. Jak vidíme v tabulce 16, hodnoty rentability celkového kapitálu podniku se ve sledovaném období pohybovaly okolo této průměrné hranice.

Tabulka 16: Ukazatele rentability v letech 2005 – 2009 (v %)

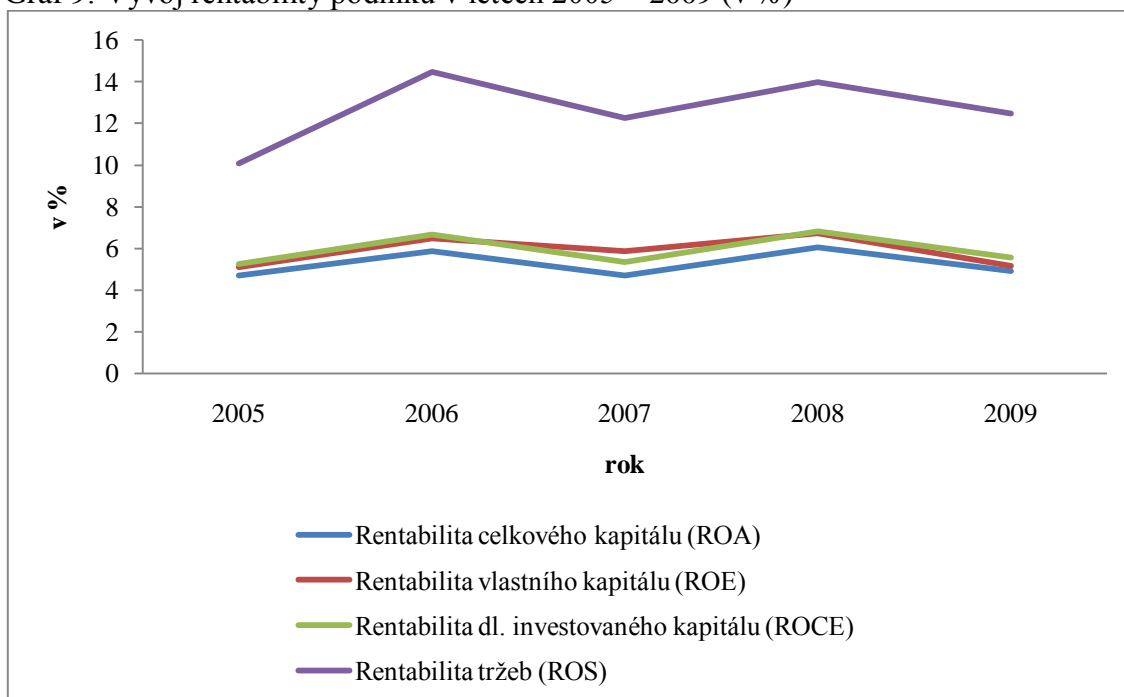
	2005	2006	2007	2008	2009
Rentabilita celkového kapitálu (ROA)	4,69	5,88	4,70	6,04	4,90
Rentabilita vlastního kapitálu (ROE)	5,10	6,49	5,86	6,72	5,15
Rentabilita dlouhodobého investovaného kapitálu (ROCE)	5,25	6,66	5,35	6,81	5,56
Rentabilita tržeb (ROS)	10,09	14,46	12,25	13,98	12,49

Zdroj: Vlastní zjištění dle interních údajů podniku

Pomocí ukazatele rentability vlastního kapitálu zjistíme, s jakou efektivitou byl využíván vlastní kapitál podniku. Tento ukazatel je důležitý především pro potenciální investory. Aby bylo výhodné vložit do podniku kapitál, měla by být výnosnost vyšší než výnos z jiné méně rizikové investice. U sledovaného podniku se rentabilita vlastního kapitálu pohybuje okolo 6%, což není pro investory moc lákavé.

Rentabilita dlouhodobě investovaného kapitálu slouží jako srovnávací ukazatel, který využívají investoři podniku. V našem podniku má tento ukazatel stejný trend jako předchozí ukazatele rentability a jeho průměrná hodnota se blíží k 6%.

Graf 9: Vývoj rentability podniku v letech 2005 – 2009 (v %)

Zdroj: Vlastní zjištění dle interních údajů podniku

I rentabilita tržeb má podobný trend jako předchozí ukazatele. Maximální hodnoty dosáhla v roce 2006, kdy se dostala nad hranici 14%. V porovnání s průměrnou rentabilitou tržeb v zemědělství dosahuje podnik velice dobrých hodnot.

5.3.2 Ukazatele likvidity

Jak můžeme vidět v následující tabulce 17 a grafu 10, podnik dosahuje velmi vysoké likvidity. Není tak ohrožena jeho platební schopnost, ale snižuje se tím výkonnost podniku. Velký nárůst peněžní likvidity nastal zejména v roce 2007, kdy se výše ukazatele více než zdvojnásobila vlivem nárůstu peněžních prostředků, konkrétně na účtech v bankách.

Ukazatel běžné likvidity nám říká, kolikrát je podnik schopen uspokojit své věřitele, jestliže promění oběžná aktiva v peněžní prostředky. Doporučená hodnota se u autorů liší, měla by se však pohybovat v rozmezí 2 – 2,5. Sledovaný podnik má tuto hodnotu výrazně vyšší, v průměru okolo 11, hlavně kvůli své výši zásob a peněžních prostředků. Značí to vysokou finanční stabilitu podniku, ale negativně ovlivňuje výnosnost podniku.

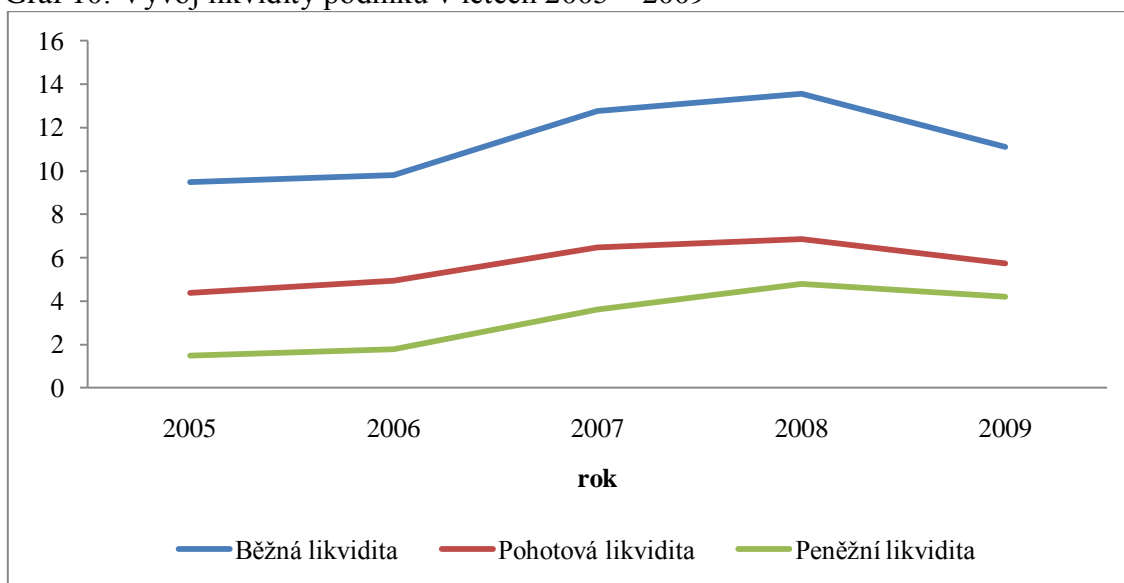
Tabulka 17: Ukazatele likvidity v letech 2005 – 2009

	2005	2006	2007	2008	2009
Běžná likvidita	9,48	9,80	12,76	13,55	11,10
Pohotová likvidita	4,38	4,95	6,48	6,85	5,75
Peněžní likvidita	1,49	1,77	3,61	4,78	4,19

Zdroj: Vlastní zjištění dle interních údajů podniku

Pohotová likvidita podniku je již znatelně nižší, což vypovídá o vysokém zastoupení zásob na oběžném majetku. Doporučená hodnota se však pohybuje v rozmezí 1 - 1,5. Výše ukazatele ve sledovaném podniku je až pětkrát vyšší, tentokrát jsou již vyloučeny zásoby, ale vysoká hodnota je odrazem vysokého stavu peněžních prostředků na bankovních účtech.

Graf 10: Vývoj likvidity podniku v letech 2005 – 2009

Zdroj: Vlastní zjištění dle interních údajů podniku

Peněžní likvidita vyjadřuje okamžitou schopnost podniku uhradit své krátkodobé závazky. Doporučená hodnota ukazatele se pohybuje okolo 0,2 – 0,5. Jak vidíme v tabulce 17, hodnota tohoto ukazatele je také výrazně vyšší než je doporučená hodnota.

5.3.3 Ukazatele aktivity

Ukazatel vázanosti celkových aktiv nezaznamenává za celé období velké výkyvy. Pohybuje se v rozmezí od 2,15 do 2,61. Obecně platí, že čím je hodnota menší, tím lépe pro podnik. Nárůst hodnoty v letech 2006 a 2007 je zapříčiněn rychlejším růstem majetku než tržeb. Naopak obrat celkových aktiv by měl být co nejvyšší, přímo souvisí s vázaností celkových aktiv, protože jde o reciprokou hodnotu. Jeho hodnota by neměla být nižší než 1, z čehož plyne, že sledovaný podnik dosahuje výrazně nižších hodnot, než je doporučováno. Podnik by měl prozkoumat, zda celková aktiva nejsou příliš vysoká a případně jakým způsobem by bylo možné je snížit. Na úroveň výše uvedených ukazatelů mají svůj vliv i určitá specifika zemědělské činnosti, především sezónní využití některých složek dlouhodobého hmotného majetku.

Ukazatel rychlosti obratu zásob, který úzce souvisí s ukazatelem doby obratu zásob, udává, jak dlouho jsou zásoby vázány v podniku. Čím nižší je hodnota rychlosti obratu zásob, tím vyšší je počet dní, po které jsou zásoby vázané v podniku. Rychlost obratu zásob by měla být co nejvyšší a doba obratu zásob naopak co nejnižší. Jak je vidět v tabulce 18, rychlost obratu zásob až do roku 2007 postupně klesá, což má za následek prodloužení doby obratu zásob.

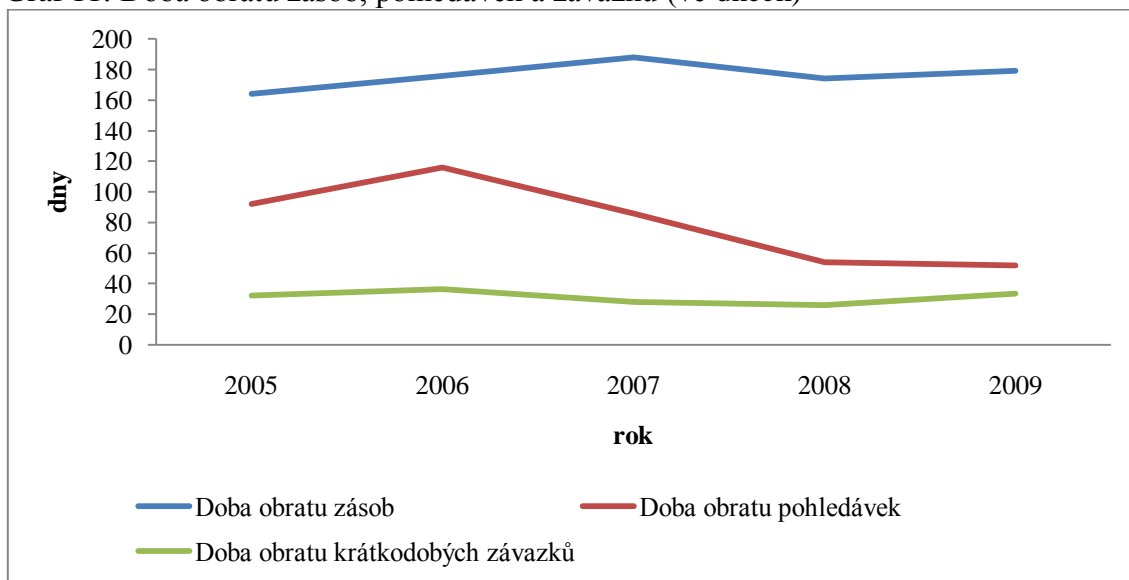
Tabulka 18: Ukazatele aktivity v letech 2005 – 2009

	2005	2006	2007	2008	2009
Vázanost celkových aktiv	2,15	2,46	2,61	2,31	2,55
Obrat celkových aktiv	0,46	0,41	0,38	0,43	0,39
Rychlost obratu DHM	0,78	0,69	0,65	0,75	0,66
Rychlost obratu zásob	2,23	2,07	1,94	2,10	2,04
Doba obratu zásob (dny)	164	176	188	174	179
Rychlost obratu pohledávek	3,95	3,16	4,23	6,80	7,00
Doba obratu pohledávek (dny)	92	116	86	54	52
Rychlost obratu krátkodobých závazků	11,40	10,05	13,07	14,05	10,92
Doba obratu krátkodobých závazků (dny)	32,02	36,32	27,93	25,98	33,42

Zdroj: Vlastní zjištění dle interních údajů podniku

Nejvyšší rychlosti obratu zásob podnik dosáhl v roce 2005, ale i tak se jedná o vysokou hodnotu, kterou by se měl podnik snažit snižovat, aby redukoval zbytečné náklady.

Graf 11: Doba obratu zásob, pohledávek a závazků (ve dnech)

Zdroj: Vlastní zjištění dle interních údajů podniku

Doba obratu pohledávek ukazuje, za jakou dobu jsou přeměněny pohledávky v hotové peníze. Tuto dobu se podniku podařilo postupně snížit z 92 dní až na 52 dní. To nám ukazuje, že došlo ke zlepšení platební morálky odběratelů. Vlastní platební morálku sleduje doba obratu krátkodobých závazků. Po celé období se výrazně nemění, podnik své závazky hradí průměrně za 31 dní. Z toho můžeme vyvodit, že se podnik dostává do nevýhodné pozice, protože platí své závazky dříve, než dostane zapláceno od svých odběratelů. Poskytuje tedy delší úvěr, než jaký sám čerpá a plynou z toho vyšší finanční náklady. Situace se však od roku 2007 do roku 2009 výrazně zlepšila a podnik by tak měl pokračovat ve zlepšování platební morálky svých odběratelů. Vzhledem k vysoké likviditě však nemá tato prodloužená doba splatnosti pohledávek velký vliv na finanční stabilitu podniku.

5.3.4 Ukazatele zadluženosti

Dalšími důležitými ukazateli jsou ukazatele zadluženosti, které nám říkají, jaký je poměr mezi vlastními a cizími zdroji podniku. Podle vyjádřených hodnot v tabulce 19 se zadluženost podniku pohybuje po celé období okolo 20% a nezaznamenává žádné výrazné výkyvy. Podnik je tak financován cizím kapitálem pouze z jedné pětiny.

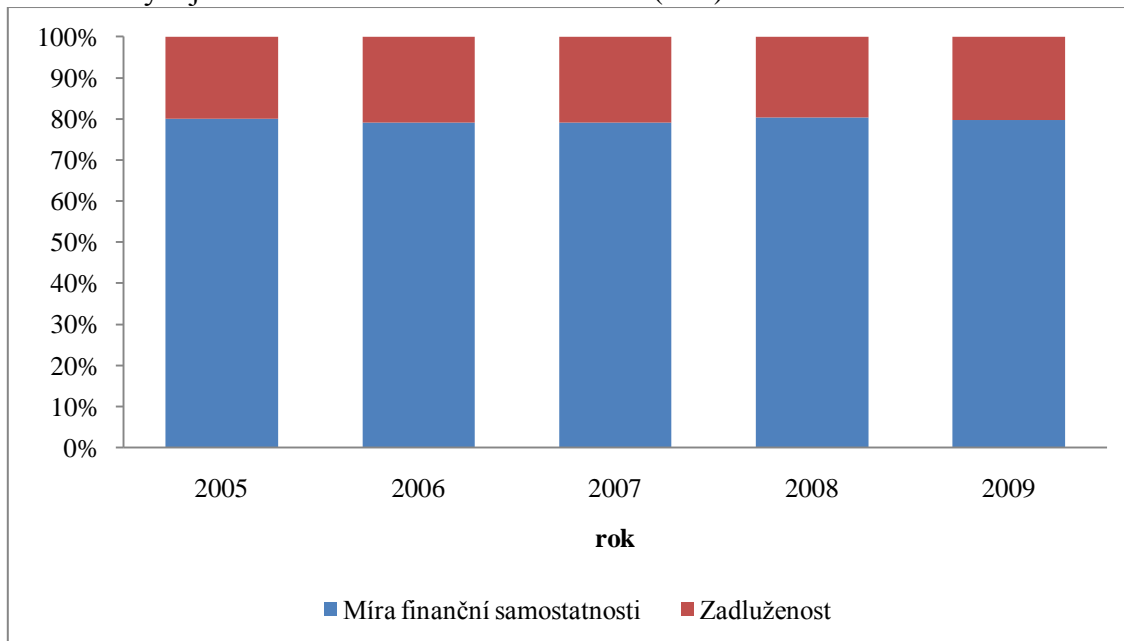
Tabulka 19: Ukazatele zadluženosti v letech 2005 – 2009

	2005	2006	2007	2008	2009
Zadluženost (v %)	20,01	20,95	20,88	19,69	20,22
Míra finanční samostatnosti (v %)	79,99	79,05	79,12	80,31	79,78
Úrokové krytí	10,68	15,80	12,26	18,66	14,62

Zdroj: Vlastní zjištění dle interních údajů podniku

S ukazatelem zadluženosti přímo souvisí míra finanční samostatnosti, která se pohybuje okolo 80%. Zelená zpráva 2005 uvádí průměrnou zadluženost zemědělských podniků ČR přibližně 40%.

Graf 12: Vývoj zadluženosti v letech 2005 – 2009 (v %)

Zdroj: Vlastní zjištění dle interních údajů podniku

Ukazatel úrokového krytí vyjadřuje, kolikrát je podnik schopen splatit nákladové úroky. Hodnota ukazatele by neměla klesnout pod 6. Toto kritérium podnik splňuje v každém roce. Nejvyššího úrokového krytí dosáhl podnik v roce 2008, především díky vysokému zisku.

5.4 ANALÝZA BONITNÍCH A BANKROTNÍCH UKAZATELŮ

Jedním z nejdůležitějších úkolů finanční analýzy je posoudit finanční zdraví podniku. Je snaha pomocí jednoho čísla určit, zda je podnik zdravý či nikoliv. Jedná se o soubor ukazatelů, kde každý tvoří určité kritérium. Jednotlivé ukazatele však nemají stejný význam, a proto je stanovena váha každého kritéria.

Pro zhodnocení finančního zdraví podniku bankrotním modelem byl vybrán Altmanův model pro podniky, které nejsou obchodovatelné na kapitálovém trhu. V tabulce 20 můžeme vidět soubor ukazatelů, podle kterých se podnik v konečném výsledku v celém období nachází v tzv. šedé zóně. To znamená, že nemůžeme přesně určit, do jaké míry je podnik zdravý. Vzhledem k tomu, že se hodnoty blíží horní hranici šedé zóny, tudíž pásma prosperity, je finanční situace podniku podle Altmanova modelu uspokojující. Nejvíce se hranici prosperity podnik přiblížil v roce 2008, kdy dosáhl hodnoty 2,76.

Tabulka 20: Altmanův Z faktor v letech 2005 – 2009

Ukazatelé	Váhy	2005	2006	2007	2008	2009
Čistý pracovní kapitál / aktiva	0,998	0,34	0,35	0,38	0,40	0,34
Nerozdělený zisk / aktiva	0,847	0,028	0,026	0,025	0,024	0,023
Zisk (EBIT) / aktiva	3,107	0,047	0,059	0,047	0,064	0,049
Vlastní kapitál / cizí kapitál	0,420	3,98	3,77	3,78	4,07	3,94
Tržby / aktiva	0,998	0,46	0,41	0,38	0,43	0,39
Altmanův Z faktor		2,64	2,55	2,51	2,76	2,56

Zdroj: Vlastní zjištění dle interních údajů podniku

Dalším bankrotním ukazatelem je index IN 95. Tento bankrotní indikátor se pokouší odhadnout to, zda se podnik nedostává do finanční tísně. Podniky s hodnotou větší než 2 jsou v dobré finanční situaci. Sledovaný podnik vykazuje po celé období vysoké hodnoty indexu IN 95. V každém sledovaném roce dosáhl podnik alespoň dvojnásobku doporučené hodnoty tohoto indexu a nedostává se tak do problémů se splatností svých závazků.

Tabulka 21: Index IN 95 v letech 2005 – 2009

Ukazatelé	Váhy	2005	2006	2007	2008	2009
Aktiva / cizí zdroje	0,22	4,98	4,77	4,79	5,08	4,94
Zisk (EBIT) / nákladové úroky	0,11	10,68	15,80	12,26	18,66	14,62
Zisk (EBIT) / aktiva	21,35	0,05	0,06	0,05	0,06	0,05
Výnosy / aktiva	0,76	0,60	0,58	0,57	0,64	0,54
Oběžná aktiva / krátkodobé závazky	0,10	9,48	9,78	12,76	13,55	11,11
Závazky po lhůtě splatnosti / výnosy	-14,56	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
IN 95		4,74	5,49	5,18	6,29	5,28

Zdroj: Vlastní zjištění dle interních údajů podniku

Pro zhodnocení kvality firmy podle její výkonosti byl použit bonitní indikátor IN 99. Tento index vyjadřuje, zda podnik dosahuje kladné hodnoty ekonomického zisku, záporné hodnoty ekonomického zisku nebo situace není jednoznačná.

Tabulka 22: Index IN 99 v letech 2005 – 2009

Ukazatelé	Váhy	2005	2006	2007	2008	2009
Aktiva / cizí zdroje	-0,017	4,98	4,77	4,79	5,08	4,94
Zisk (EBIT) / aktiva	4,573	0,05	0,06	0,05	0,06	0,05
Výnosy / aktiva	0,481	0,60	0,58	0,57	0,64	0,54
Oběžná aktiva / krátkodobé závazky	0,015	9,48	9,78	12,76	13,55	11,11
IN 99		0,57	0,62	0,61	0,70	0,57

Zdroj: Vlastní zjištění dle interních údajů podniku

Hranice mezi zápornou hodnotou ekonomického zisku a nejednoznačnou situací je hodnota 0,648. Jak vidíme v tabulce 22, tuto hodnotu podnik přesáhl pouze v roce 2008, v ostatních letech podnik dosáhl nižších hodnot a dosahoval tedy záporného ekonomického zisku.

6. ZÁVĚREČNÉ ZHODNOCENÍ

Na základě finanční analýzy provedené za období let 2005 – 2009 můžeme konstatovat, že podnik dosahuje dobrého finančního zdraví. Mírně znepokojující by mohlo být to, že se výsledky některých ukazatelů v posledním roce sledovaného období mírně pokazily. Podnik by se tak měl soustředit na to, aby se tyto ukazatele dále nezhoršovaly.

Na struktuře majetku se nejvýznamněji podílí dlouhodobý hmotný majetek. Po celé sledované období trvale zvyšoval svou hodnotu, celkem se hodnota dlouhodobého hmotného majetku zvýšila o 23,69%.

Další významnou částí podnikového majetku jsou oběžná aktiva. Jejich hodnota také trvale rostla až do roku 2008, v posledním roce sledovaného období však jejich hodnota mírně poklesla. Na oběžných aktivech se nejvíce podílejí zásoby, krátkodobé pohledávky, ale i krátkodobý finanční majetek. Stav zásob se po celé období výrazně neměnil. Krátkodobé pohledávky zaznamenaly výrazný pokles své hodnoty, což je příznivý trend, ve kterém by podnik měl pokračovat. Krátkodobý finanční majetek naopak zaznamenal výrazný růst, z 8 140 tis. Kč na začátku období na 22 601 tis. Kč na konci období, přičemž se jedná především o peněžní prostředky na bankovních účtech.

Podnikový majetek je financován především dlouhodobým kapitálem. Dlouhodobý kapitál převyšuje hodnotu dlouhodobého majetku a podnik tak financuje i velkou část oběžného majetku dlouhodobým kapitálem. Podnik vytváří dostatečně velký čistý pracovní kapitál, což ukazuje na dobrou finanční stabilitu podniku a snahu předejít možné finanční tísně, ale na druhou stranu může být problémem snížení rentability podniku. Cizí zdroje tvoří v průměru pouze okolo 20% celkového kapitálu, což značí i nízkou zadluženost podniku. Zelená zpráva za rok 2005 uvádí průměrnou zadluženost zemědělských podniků ČR okolo 40%.

Z hlediska rentability celkového kapitálu se podnik pohybuje na hranici průměrných hodnot v zemědělství. Podle Zelené zprávy za rok 2005 je tato hodnota 5,32%. Nejlépe byl celkový kapitál zhodnocován v roce 2008, kdy rentabilita celkového kapitálu vzrostla na 6,04%. Rentabilita vlastního kapitálu se pohybuje okolo 6%, což není pro

možné investory příliš lákavé. Nejvyšší hodnota činila 6,72% a podnik jí dosáhl také v roce 2008. Možnou příčinou nižších hodnot může být vysoká likvidita podniku.

Z výsledků analýzy likvidity vyplývá, že podnik si udržuje hranici likvidity na vysoké úrovni. V celém období ukazatel běžné likvidity několikrát přesahuje doporučenou hranici, která se uvádí v rozmezí mezi 2 – 2,5. To samé platí i o ukazatelích pohotové likvidity a peněžní likvidity. Podnik si tedy udržuje vysokou finanční stabilitu a snaží se předcházet finanční tísní. Vytváří si také výhodnější postavení při žádostech o poskytnutí úvěru, protože vysokou likviditou splňuje předpoklady platit včas své závazky. Pokud by byl podnik nucen uhradit z nějakého důvodu dříve své závazky, nedostal by se do potíží, protože má dostatek finančních prostředků, aby své závazky mohl uhradit. Na druhou stranu vysoká likvidita může snižovat výnosnost podniku. Je tak třeba se zamyslet nad tím, zda podnik nedisponuje příliš velkým množstvím zásob a především peněžních prostředků na bankovních účtech, které mají největší vliv na tyto vysoké hodnoty likvidity.

Z pohledu ukazatelů aktivity podnik nedosahuje příznivých výsledků. Ukazatel vázanosti celkových aktiv se ve sledovaném období pohybuje v rozmezí od 2,15 do 2,61, přičemž obecně platí, že čím je hodnota menší, tím lépe pro podnik. Naopak ukazatel obratu celkových aktiv by měl být větší než 1, ale jelikož se jedná o reciprokou hodnotu vázanosti celkových aktiv, dosahuje podnik také horších výsledků. Je to dáno vysokou hodnotou aktiv. Podnik by se měl více zaměřit na řízení zásob, protože doba obratu zásob je ve sledovaném období v průměru 176 dní. Částečně je to dáno oborem, ve kterém podnik koná svoji činnost, ale přesto by se měl pokusit snížit množství zásob a zrychlit jejich obrat. Výrazného úspěchu podnik dosáhl snížením doby obratu pohledávek. Tuto dobu se podařilo během posledních tří let snížit ze 116 dní na 52 dní. V tomto trendu by měl podnik dále pokračovat a snažit se dobu obratu pohledávek dále snižovat. Při porovnání s dobou obratu závazků jde stále o vysokou hodnotu, neboť doba obratu závazků se pohybovala v celém období okolo 30 dní. Z toho plyne, že podnik potřebuje finanční prostředky na zaplacení závazků dříve, než sám dostane zaplacení od svých odběratelů. Vzhledem k tomu, že podnik nemá potíže s likviditou, nemá delší doba obratu pohledávek než závazků vliv na jeho finanční stabilitu.

Z hlediska bankrotních modelů, konkrétně Altmanova Z faktoru a indexu IN 95, se podnik vyznačuje velice dobrým finančním zdravím. Dle Altmanova Z faktoru se podnik sice nachází v tzv. šedé zóně, kdy nelze přesně určit jak je podnik zdraví, v každém roce se však blíží více hranici pro zdravé podniky. Podle indexu IN 95 nemá podnik s finančním zdravím žádné problémy. Nejlepším finančním zdravím podle těchto indexů podnik disponoval v roce 2008, kdy dosáhl také největšího zisku.

I přesto, že podnik disponuje velice dobrým finančním zdravím, je potřeba věnovat pozornost některým problémovým oblastem finančního hospodaření:

- zvýšení rentability vlastního kapitálu;
- sledování vývoje čistého pracovního kapitálu, aby nebyla snižována výnosnost podniku;
- i nadále snižovat dobu obratu pohledávek, aby se dostala na úroveň doby obratu závazků, prověřovat bonitu svých zákazníků;
- zaměřit se na splnění podmínek pro udělení dotací a jejich co nejefektivnější využití, protože mají pro podnik velký význam.

7. ZÁVĚR

Finanční analýza je pro podnik důležitá z hlediska získávání důležitých informací o struktuře majetku a kapitálu a dále z hlediska sledování dílčích ukazatelů, především finančních poměrových ukazatelů, které by měl podnik pravidelně sledovat. Proto by finanční analýza měla být součástí finančního řízení každého podniku. Včasným odhalením slabých stránek lze přijetím různých opatření předejít možným problémům v budoucnu.

Finanční analýza ukázala, že analyzovaný podnik disponuje v letech 2005 – 2009 velice dobrým finančním zdravím, ale aby i nadále pokračoval v tomto trendu a udržel si finanční stabilitu, musí věnovat zvýšenou pozornost některým dílčím zhoršujícím se vztahům.

8. SUMMARY

The objective of the Bachelor's work was to characterize the evolution of the management of a particular company and to analyse its assets and capital structure. For each company having ambition to succeed in today's competitive business environment, it is absolutely necessary to monitor the basic indicators of the financial analysis and its financial health. The financial analysis provides to the company a lot of important information about the status of its management and monitors the direction and evolution of the firm in a given period of time.

The prepared financial analysis has showed that the company had in the years 2005-2009 very good financial health. Notwithstanding the above mentioned financial health, the company should however devote increasing attention to some partial worsening relation indexes in order to continue in its good financial results and to maintain the financial stability. In particular, the company should mainly focus on increasing the profitability of capital, then follow the development of net working capital, reduce the turnover period of claims and use the grants as efficiently as possible.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

FREIBERG, František. *Cash-flow : Řízení likvidity podniku*. Praha: Management Press, 1996. 150 s. ISBN 80-85603-52-7.

GRÜNWARD, Rolf; HOLEČKOVÁ, Jaroslava. *Finanční analýza a plánování podniku*. Praha: Ekopress, s.r.o., 2009. 318 s. ISBN 978-80-86929-26-2.

HOLEČKOVÁ, Jaroslava. *Finanční analýza firmy*. Praha: ASPI, 2008. 208 s. ISBN 978-80-7357-392-8.

KISLINGEROVÁ, Eva. *Oceňování podniku*. Praha : C.H. Beck, 1999. 304 s. ISBN 80-7179-227-6.

LANDA, Martin. *Jak číst finanční výkazy*. Brno: Computer Press, 2008. 192 s. ISBN 978-80-251-1492-6.

NEUMAIEROVÁ, Inka; NEUMAIER, Ivan. *Výkonnost a tržní hodnota firmy*. Praha: Grada Publishing a.s., 2002. 216 s. ISBN 80-247-0125-1.

RŮČKOVÁ, Petra. *Finanční analýza: metody, ukazatele, využití v praxi*. 2. vydání. Praha: Grada Publishing a.s., 2008. 120 s. ISBN 978-80-247-2481-2.

SEDLÁČEK, Jaroslav. *Finanční analýza podniku*. Brno: Computer Press, 2007. 154 s. ISBN 978-80-251-1830-6.

STŘELEČEK, František. *Analýza podnikatelské činnosti II*. České Budějovice: Jihočeská univerzita, 1992, ISBN 80-85645-02-5

SYNEK, Miloslav. *Manažerská ekonomika*. Praha: Grada Publishing a.s., 2003. 452 s. ISBN 80-247-0515-X.

VALACH A KOL., Josef. *Finanční řízení podniku*. Praha: Ekopress, s.r.o., 1999. 327 s. ISBN 80-86119-21-1.

Eagri [online]. 2006 [cit. 2011-04-20]. Zemědělství. Dostupné z WWW: <http://eagri.cz/public/web/mze/zemedelstvi/publikace-a-dokumenty/zelene-zpravy/zelena-zprava-2005.html>.

SEZNAM OBRÁZKŮ

Obrázek 1: Majetková struktura podniku (LANDA, 2008)	11
Obrázek 2: Kapitálová struktura podniku (LANDA, 2008)	11
Obrázek 3: Struktura výkazu cash flow	12
Obrázek 4: Struktura výkazu zisku a ztráty	13

SEZNAM TABULEK

Tabulka 1: Věková struktura zaměstnanců podniku	27
Tabulka 2: Výnosy obilovin a řepky (v t/ha)	28
Tabulka 3: Dojný skot v letech 2008 - 2009 (v ks)	29
Tabulka 4: Masný skot v letech 2008 – 2009 (v ks)	29
Tabulka 5: Podnikový majetek v letech 2005 - 2009 (v tis. Kč)	30
Tabulka 6: Vývoj podnikového majetku (rok 2005 = 100%)	31
Tabulka 7: Podnikový kapitál v letech 2005 – 2009 (v tis. Kč)	33
Tabulka 8: Vývoj podnikového kapitálu (rok 2005 = 100%)	34
Tabulka 9: Struktura podnikového majetku v letech 2005 – 2009 (v %)	36
Tabulka 10: Struktura podnikového kapitálu v letech 2005 – 2009 (v %)	38
Tabulka 11: Výnosy, náklady a výsledek hospodaření v letech 2005 – 2009 (v tis. Kč)	39
Tabulka 12: Vývoj podnikových výnosů, nákladů a výsledku hospodaření v letech 2005 – 2009 (rok 2005 = 100%)	41
Tabulka 13: Struktura výsledků hospodaření v letech 2005 – 2009 (v %)	42
Tabulka 14: Čistý pracovní kapitál v letech 2005 – 2009 (v tis. Kč)	42
Tabulka 15: Čisté pohotové prostředky v letech 2005 - 2009 (v tis. Kč)	43
Tabulka 16: Ukazatele rentability v letech 2005 – 2009 (v %)	44
Tabulka 17: Ukazatele likvidity v letech 2005 – 2009	46
Tabulka 18: Ukazatele aktivity v letech 2005 – 2009	47
Tabulka 19: Ukazatele zadluženosti v letech 2005 – 2009	49
Tabulka 20: Altmanův Z faktor v letech 2005 – 2009	50
Tabulka 21: Index IN 95 v letech 2005 – 2009	51
Tabulka 22: Index IN 99 v letech 2005 – 2009	51

SEZNAM GRAFŮ

Graf 1: Vývoj stálých aktiv v letech 2005 - 2009 (v tis. Kč).....	31
Graf 2: Vývoj oběžných aktiv v letech 2005 - 2009 (v tis. Kč).....	32
Graf 3: Vývoj vlastního kapitálu v letech 2005 - 2009 (v tis. Kč).....	33
Graf 4: Vývoj cizího kapitálu v letech 2005 - 2009 (v tis. Kč)	35
Graf 5: Struktura majetku v letech 2005 – 2009 (v %)	36
Graf 6: Struktura kapitálu v letech 2005 - 2009 (v %).....	37
Graf 7: Vývoj výsledků hospodaření v letech 2005 – 2009 (v tis. Kč).....	40
Graf 8: Vývoj čistého pracovního kapitálu v letech 2005 - 2009 (v tis. Kč).....	43
Graf 9: Vývoj rentability podniku v letech 2005 – 2009 (v %).....	45
Graf 10: Vývoj likvidity podniku v letech 2005 – 2009	46
Graf 11: Doba obratu zásob, pohledávek a závazků (ve dnech).....	48
Graf 12: Vývoj zadluženosti v letech 2005 – 2009 (v %)	49